ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាតិកា
ច្បាប់ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ទំព័រ

ជំពូកទី ១ : បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ.............................៣

មាត្រា ១ : វិសាលភាព ៣

មាត្រា ២ : គោលបំណង ៣

មាត្រា ៣ : ការគោរពបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ចរាចរណ៍ ៣

មាត្រា ៤ : ការប្រកាន់ស្តាំ.............................៣

មាត្រា ៥ : ការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យដែលប្រើក្នុងច្បាប់ចរាចរណ៍.............................៤

ជំពូកទី ២ : សញ្ញាចរាចរណ៍ ៨

មាត្រា ៦ : សញ្ញាចរាចរណ៍ ៨

មាត្រា ៧ : សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍............៩

មាត្រា ៨ : លំដាប់អាទិភាព នៃសញ្ញាចរាចរណ៍...........៩

ជំពូកទី ៣ : អ្នកបើកបរយានជំនិះ ១១

មាត្រា ៩ : ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃអ្នកបើកបរយានយន្ត............១១

មាត្រា ១០ : ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ........................១២

មាត្រា ១១ : ការប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវ.......................១៣

មាត្រា ១២ : ការឈប់នៅពេលភ្លើងក្រហម..............១៤

មាត្រា ១៣ : ការបើកបរត្រង់ផ្លូវរង្វង់មូល ផ្លូវមានខឿន ឬមានរូបសំណាកនៅលើទ្រូងផ្លូវ.............១៤

មាត្រា ១៤ : ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា និងបើកបរកាត់ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ...១៤

មាត្រា ១៥ : ការសណ្តោងយានជំនិះ.......................១៤

មាត្រា ១៦ : កន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់......................១៥
មាត្រា ១៧ : ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ.............១៦
មាត្រា ១៨ : ការបន្ថយល្បឿនយានជំនិះ.................១៨
មាត្រា ១៩ : ការរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាព................១៩
មាត្រា ២០ : ការជែង.................................២០
មាត្រា ២១ : ការជៀស................................២៣
មាត្រា ២២ : ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ........២៤
មាត្រា ២៣ : ការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង.....................២៧
មាត្រា ២៤ : ការឈប់ និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់........២៨
មាត្រា ២៥ : ការបើកទ្វារយានជំនិះ.......................៣១
មាត្រា ២៦ : ការប្តូរទិសនៃយានជំនិះ.................... ៣១
មាត្រា ២៧ : ករណីមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់................ ៣៣
ជំពូកទី ៤ : ការប្រើភ្លើង និងស្ទូរស័ព្ទយានជំនិះ.........៣៥
មាត្រា ២៨ : ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាយានជំនិះ.......... ៣៥
មាត្រា ២៩ : ការប្រើប្រាស់ស្ទូរស័ព្ទយានជំនិះ............. ៣៩
មាត្រា ៣០ : ការប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញាស្ទូរស័ព្ទយាន
ពិសេស..៤០
មាត្រា ៣១ : ការហាមបំពាក់ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗ
....៤១
ជំពូកទី ៥ : ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ..........៤២
មាត្រា ៣២ : ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញរទេះដៃ......៤២
មាត្រា ៣៣ : ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ............................ ៤៣
មាត្រា ៣៤ : អ្នកជិះ ឬដឹកសត្វ...........................៤៣
ជំពូកទី ៦ : ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍.............. ៤៥
មាត្រា ៣៥ : សមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍.......... ៤៥

មាត្រា ៣៦ : អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍....................៤៥
មាត្រា ៣៧ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្ដាលឱ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ.. ៤៦
មាត្រា ៣៨ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្ដាលឱ្យរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត ៤៦
មាត្រា ៣៩ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬបេសកកម្មទូត..................... ៤៧

ជំពូកទី ៧ : ការគ្រប់គ្រងយាន និងការដឹកជញ្ជូន....... ៤៨

មាត្រា ៤០ : ប្រភេទប័ណ្ណបើកបរយានយន្ត............... ៤៨
មាត្រា ៤១ :ល័ក្ខខ័ណ្ឌប័ណ្ណបើកបរ....................... ៤៩
មាត្រា ៤២ : សុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរ................. ៥១
មាត្រា ៤៣ : ពិន្ទុនៃប័ណ្ណបើកបរ.........................៥២
មាត្រា ៤៤ : ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប័ណ្ណពិន្ទុ............ ៥៥
មាត្រា ៤៥ : ប័ណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនបរទេស............ ៥៦
មាត្រា ៤៦ : ការគ្រប់គ្រងសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត...៥៧
មាត្រា ៤៧ : ការផ្ដល់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត.. ៥៨
មាត្រា ៤៨ : ការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត...៥៩
មាត្រា ៤៩ : ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល និងកែច្នៃតម្លើងយានយន្ត..........................៦១
មាត្រា ៥០ : ការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន...................៦១

មាត្រា ៥១ : សុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន..............................៦២
មាត្រា ៥២ : សំណុំលិខិតសំរាប់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន.....៦២
មាត្រា ៥៣ : ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស........... ៦៣
មាត្រា ៥៤ : ការកំរិតទម្ងន់ និងទំហំយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ..................................... ៦៤
មាត្រា ៥៥ : ប្រាក់ថ្លៃសេវា និងប្រាក់ពិន័យ..............៦៧
ជំពូកទី ៨ : គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក.................................៦៨
មាត្រា ៥៦ : សមាសភាព និងតួនាទីភារកិច្ចនៃគ.ស.ច.គ.. ៦៨
មាត្រា ៥៧ : ថវិកាដោយឡែករបស់ គ.ស.ច.គ..........៦៨
ជំពូកទី ៩ : សមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក.................................៦៩
មាត្រា ៥៨ : មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍...................៦៩
មាត្រា ៥៩ : សិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ារបស់ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស........៧០
មាត្រា ៦០ : ការឃាត់យានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ..........៧០
មាត្រា ៦១ : ការដកហូរទុកប័ណ្ណបើកបរ................. ៧០
មាត្រា ៦២ : ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរ និងយានជំនិះ......៧១
មាត្រា ៦៣ : ការបញ្ជូនសំណុំរឿងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទៅតុលាការ...............................៧១
មាត្រា ៦៤ : ការផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរកាណ៍............ ៧២
មាត្រា ៦៥ : ការទុកជាមោឃៈ ឬហូរទុកប័ណ្ណបើកបរ....៧២
មាត្រា ៦៦ : ករណីឃាត់យានជំនិះ ដើម្បីធ្វើការផាកពិន័យ......................................៧៣

មាត្រា ៦៧ : ករណីឃាត់យានជំនិះ និងរៀបចំសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការ......................៧៤
មាត្រា ៦៨ : សមត្ថកិច្ចរៀបចំបែបបទកត់ត្រាអង្កេត និងពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍.................៧៥
ជំពូក ១០ : ទោសប្បញ្ញត្តិ.............................៧៦
មាត្រា ៦៩ : ការទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និងរដ្ឋប្បវេណី របស់អ្នកបើកបរ..............៧៦
មាត្រា ៧០ : ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងយានជំនិះ....................៧៦
មាត្រា ៧១ : បទល្មើស និងអំពើល្មើសចរាចរណ៍.........៧៦
មាត្រា ៧២ : ករណីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ប្រើសិទ្ធិអំណាចរំលោភ....................៧៧
មាត្រា ៧៣ : ករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវព្យួរទុក ឬទុកជាមោឃៈ..៧៨
មាត្រា ៧៤ : ករណីបើកបរយានដែលគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬប័ណ្ណបើកបរត្រូវព្យួរទុក ឬទុកជាមោឃៈ......៧៨
មាត្រា ៧៥ : ករណីរារាំងដល់ការឃាត់យានជំនិះ..........៧៨
មាត្រា ៧៦ : ករណីបើកបរយានជំនិះក្នុងពេលស្រវឹង...... ៧៩
មាត្រា ៧៧ : ករណីប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងក្លាយ ៧៩
មាត្រា ៧៨ : ការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍សាធារណៈ...................៧៩
មាត្រា ៧៩ : ករណីប្រើប្រាស់យានជំនិះគ្មានប័ណ្ណសម្គាល់យាន និងផ្លាកលេខ...................... ៧៩

មាត្រា ៨០ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួសដោយអចេតនា
បណ្ដាលឱ្យអសមត្ថភាពការងារ.............៨០
មាត្រា ៨១ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួសដោយអចេតនាបណ្ដាល
ឱ្យពិការអចិន្ត្រៃយ៍..........................៨០
មាត្រា ៨២ : ករណីបង្កឱ្យស្លាប់ដោយអចេតនា............៨១
មាត្រា ៨៣ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួស ពិការ ឬស្លាប់ដោយ
ចេតនា..................................៨២
មាត្រា ៨៤ : ការផ្ទុកទម្ងន់លើសកម្រិតកំណត់.............៨២
មាត្រា ៨៥ : ករណីក្មេងអាយុតិចជាង៦ឆ្នាំដើររហេតរហូត
លើផ្លូវថ្នល់...............................៨៣
មាត្រា ៨៦ : ករណីលែងសត្វចិញ្ចឹមឱ្យដើររហេតរហូត
លើផ្លូវថ្នល់...............................៨៣
មាត្រា ៨៧ : ការដាក់ពិន័យរដ្ឋបាលចំពោះមន្ត្រីរាជការ....៨៣
មាត្រា ៨៨ : បទលហុ.................................៨៤
មាត្រា ៨៩ : ការព្រមាន...............................៨៨
មាត្រា ៩០ : ការជៀសផុតពីបណ្ដឹងអាជ្ញា.................៨៨
ជំពូកទី ១១ : អន្តរប្បញ្ញត្តិ ៨៩
មាត្រា ៩១ : ការប្ដូរពីផ្លាកលេខរដ្ឋ នគរបាល និងខេមរភូមិន្ទ
មកផ្លាកលេខឯកជន.......................៨៩
មាត្រា ៩២ : ការអនុវត្តន៍ទោសប្បញ្ញត្តិ ៨៩
មាត្រា ៩៣ : ការអនុវត្តន៍ចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨
នៃមាត្រា៩.................................៨៩
មាត្រា ៩៤ : ការអនុវត្តន៍មាត្រា៤៣ និងមាត្រា៤៤........៨៩
ជំពូកទី ១២ : អវសានប្បញ្ញត្តិ.........................៩០
មាត្រា ៩៥ : ការទុកជានិរាករណ៍.......................៩០

នស/រកម/០២០៧/០០៧

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៥ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី២ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនេះ មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់រាល់ ការធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណង :

- រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពក្នុងការធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ ដែលបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ការពារអាយុជីវិតមនុស្ស សត្វ និងការពារបរិស្ថាន
- ទប់ស្កាត់ការប៉ះពាល់សុខភាពមនុស្ស និងការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងឯកជន
- ទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់។

មាត្រា ៣.-

អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ ត្រូវគោរពឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤.-

ការបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវប្រកាន់ស្តាំជានិច្ច ។

គ្រប់យានជំនិះដែលមានចលនានៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវតែមានអ្នកបើកបរ ។

មាត្រា ៥.\-

ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍នេះ ពាក្យខាងក្រោមត្រូវកំណត់និយមន័យ ដូចតទៅ :

-ពាក្យថា ផ្លូវថ្នល់ ហៅកាត់ថា ផ្លូវគឺជាទំហំទាំងមូលនៃទ្រូងផ្លូវ រួមជាមួយជាយផ្លូវ ឬចិញ្ចើមផ្លូវ

-ពាក្យថា ទ្រូងផ្លូវ គឺជាផ្នែកមួយនៃផ្លូវ ទុកសម្រាប់យានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍

-ពាក្យថា ជាយផ្លូវ គឺជាផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវដែលនៅក្រៅទីប្រជុំជនហើយអាចចតយានជំនិះនៅទីនោះបានក្នុងករណីចាំបាច់

-ពាក្យថា ចិញ្ចើមផ្លូវ គឺជាជាយផ្លូវនៅក្នុងទីប្រជុំជនដែលរៀបចំទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងធ្វើដំណើរ ប៉ុន្តែមិនអាចចតយានជំនិះនៅទីនោះបានទេ

-ពាក្យថា គន្លងផ្លូវ គឺជាចំណែកមួយនៃទ្រូងផ្លូវខ័ណ្ឌដោយគំនូសដាច់ៗ ឬគំនូសបង្ហូតតាមបណ្តោយទ្រូងផ្លូវដែលមានទទឹងគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍បានមួយជួរ

-ពាក្យថា ទីប្រជុំជន គឺជាទីកន្លែងដែលមានអគារ ឬគេហដ្ឋានសង់ជិតៗគ្នាហើយផ្លូវចេញ ឬចូលនៅទីនោះមានដាក់ផ្លាកសញ្ញាឈ្មោះទីប្រជុំជនសម្គាល់ការចូល ឬឈ្មោះទីប្រជុំជន ដែលមានគំនូសបន្ទាត់ទ្រូងពណ៌ក្រហមសម្គាល់ការចេញពីទីប្រជុំជនតាមដងផ្លូវ និងមានមនុស្សធ្វើចរាចរណ៍ឆ្លងកាត់ទៅមកច្រើន

-ពាក្យថា ផ្លូវប្រសព្វ គឺជាទីកន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរឬច្រើន ដែលមានផ្ទៃរាបតែមួយ និងមិនកំណត់មុំនៃអ័ក្សរបស់ទ្រូងផ្លូវឡើយ។ ផ្លូវប្រសព្វអាចមានរាងជា **+, X, T, Y** ឬរង្វង់មូលជាដើម

-ពាក្យថា ផ្លូវរង្វង់មូល គឺជាទីកន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរ ឬច្រើន ហើយដែលនៅចំកណ្តាលមានខឿន រូបសំណាក ឬវិមានផ្សេងៗនិងមានទ្រូងផ្លូវឯកទិសព័ទ្ធជុំវិញដោយមានសញ្ញាព្រួញប្រាប់ទិសចរាចរណ៍

-ពាក្យថា ផ្លូវសាធារណៈ គឺជាផ្លូវសម្រាប់បើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ទូទៅជាសាធារណៈ

-ពាក្យថា ផ្លូវឯកជន គឺជាផ្លូវកសាងដោយឯកជន ដែលចែកចេញជាពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម :

ក-ផ្លូវឯកជនបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ គឺជាផ្លូវបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ទូទៅ ដែលបានសាងសង់ ឬជួសជុលដោយឯកជនតាមកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋ។

ខ-ផ្លូវឯកជនមិនបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ គឺជាច្រកផ្លូវសម្រាប់បម្រុងទុកបម្រើការងារក្នុងទីបរិវេណណាមួយ ដូចជាច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ សហគ្រាស អគារ ឬទីលានបរិវេណផ្សេងៗ ។

-ពាក្យថា ផ្លូវលំ គឺជាផ្លូវដីដែលតភ្ជាប់ពីផ្លូវជាតិ ឬផ្លូវខេត្ត ឆ្ពោះទៅភូមិ ឬឃុំនៅជនបទ

-ពាក្យថា ឈប់ គឺជាការនៅស្ងៀមនៃយានជំនិះលើទ្រូងផ្លូវមួយរយៈ ពេលចាំបាច់ដែលមានអ្នកបើកបរស្ថិតនៅជាប់នឹងចង្កូត ឬក្បែរយានជំនិះខ្លួន ដើម្បីឱ្យអ្នកដំណើរ ឬយានជំនិះដទៃទៀតឆ្លងកាត់ ឬដើម្បីអែបខាងដាក់ទំនិញ ឬអ្នកដំណើរឡើងចុះ

-ពាក្យថា ចត គឺការទុកឱ្យយានជំនិះនៅស្ងៀមក្នុងរយៈពេលយូរ ឬឆាប់ដែលអ្នកបើកបរអាចដើរចោលយានជំនិះរបស់ខ្លួនបាន

-ពាក្យថា អ្នកបើកបរ គឺជាអ្នកបញ្ជាយានជំនិះគិតទាំងអ្នកជិះសត្វ អ្នកដឹកសត្វ និងអ្នកបរសត្វនៅលើផ្លូវ

-ពាក្យថា យានជំនិះ គឺជាយានសម្រាប់ដឹកមនុស្ស ឬទំនិញនៅលើផ្លូវ ឬសម្រាប់សណ្តោង ឬត្រូវគេសណ្តោង

-ពាក្យថា យានយន្ត គឺជាយានដែលធ្វើចរាចរណ៍ ដោយម៉ាស៊ីននៅលើផ្លូវ ដូចជាទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត រថយន្តត្រាក់ទ័រ និងយានយន្តប្បករណ៍

-ពាក្យថា យានយន្តប្បករណ៍ គឺជាយានយន្តពិសេសដែលមានឧបករណ៍ គ្រឿងចក្របំពាក់បន្ថែមដោយគ្មានផ្ទុកមនុស្ស ឬគ្មានផ្ទុកទំនិញនៅក្រៅកាប៊ីន ដូចជារថយន្តលាយស៊ីម៉ង់ត៍ ឬរថយន្តសម្រាប់បម្រើការងារសាងសង់ ផ្លូវ ស្ពាន ជាដើម

-ពាក្យថា អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ គឺជាអ្នកបើកបរយាន និងអ្នកថ្មើរជើង ដែលធ្វើដំណើរនៅលើផ្លូវ

-ពាក្យថា ទម្ងន់ទទេរបស់យាន គឺជាទម្ងន់របស់យានដែលគ្មានមនុស្ស ឬគ្មានទំនិញ ប៉ុន្តែមានប្រេងឥន្ធនៈសម្រាប់ផ្តល់ឱ្យយានមានឧបករណ៍ជួសជុល និងកង់បម្រុង

-ពាក្យថា ទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញ ដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាន

-ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកសរុបទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន។ បើសិនជាយានមានសណ្តោង ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ

-ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញ។ បើសិនជាយានមានសណ្តោងទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ

-ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបជាក់ស្តែងរបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញជាក់ស្តែង

-ពាក្យថា រ៉ឺម៉ក គឺជាយានសម្រាប់ថ្កក់ជាមួយរថយន្ត

-ពាក្យថា សឺមីរ៉ឺម៉ក គឺជាយានសម្រាប់ថ្កក់ជាប់នឹងក្បាលរថយន្តសណ្តោង។

ជំពូកទី ២
សញ្ញាចរាចរណ៍

មាត្រា ៦.-

សញ្ញាចរាចរណ៍រួមមានផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមផ្លូវ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ និងសញ្ញាផ្សេងៗទៀត ។

ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ និងគំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍ នៅលើផ្លូវត្រូវរៀបចំជាប្រព័ន្ធទាក់ទងស៊ីចង្វាក់គ្នាជាហូរហែនៅតាមកន្លែងមានសារៈប្រយោជន៍ដែលធ្វើឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវងាយស្រួលមើលឃើញ ។

សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់នៅតាមដងផ្លូវដែលមានលក្ខណៈមិនអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវដាក់ក្នុងចម្ងាយសមស្របល្មមគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទផ្លូវ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លូវ និងស្ថានភាពផ្លូវដែលអាចធ្វើឱ្យអ្នកបើកបរមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនបាន ។

ហាមបិទក្រដាស ឬរបស់ផ្សេងៗទៀត ឬគូសវាសនៅលើផ្លាកសញ្ញា ឬប្រើប្រាស់ទម្រផ្លាកសញ្ញា ឬនៅលើសម្ភារៈអ្វីផ្សេងៗទៀតដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សញ្ញាចរាចរណ៍ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ច្បាស់បានល្អ ឬយល់ខ្លឹមសារសញ្ញាចរាចរណ៍មិនបានត្រឹមត្រូវ ឬធ្វើឱ្យអ្នកបើកបរចាំងភ្នែក ។

រូបភាព និងខ្លឹមសារស្ដីពីសញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់នៅក្នុងប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៧.-

សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ មានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម :

- ដៃស្តាំលើកឡើងលើបាតដៃលាទៅមុខបែរទៅរកយានជំនិះដែលធ្វើចលនាមករកភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ជាសញ្ញាឱ្យប្រុងប្រៀបឈប់ លើកលែងតែអ្នកបើកបរណាដែលមិនអាចឈប់ដោយសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ អាចបន្តដំណើរទៅទៀតបាន

- ដៃទាំងពីរ ឬដៃមួយសន្ធឹងតាមបណ្តោយស្មា មានន័យថាបញ្ឈប់ចរាចរណ៍នៃយានដែលមានចលនាមកពីមុខភ្នាក់ងារ ឬមកពីក្រោយខ្នងភ្នាក់ងារ

- ក្នុងកាយវិការដដែលនេះ យានជំនិះទាំងឡាយដែលមកពីខាងឆ្វេង ឬពីខាងស្តាំភ្នាក់ងារ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យឆ្លងកាត់

- ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍កាន់ចង្កៀងភ្លើងក្រហម ឬដំបងភ្លើងក្រហម ចង្អុលដាក់យានជំនិះណាមួយមានន័យថា បញ្ឈប់ចរាចរណ៍យានដែលត្រូវចង្អុលចំនោះ

- ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ អាចប្រើកញ្ចែជំនួយក្នុងការធ្វើសញ្ញាចរាចរណ៍ខាងលើ ។

មាត្រា ៨.-

លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាពត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១-ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិអាទិភាពលើបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ។

២-ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ។

៣-សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិអាទិភាពលើភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមដងផ្លូវ និងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ទាំងឡាយ ។

ជំពូកទី ៣
អ្នកបើកបរយានជំនិះ

មាត្រា ៩.-

គ្រប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកបើកបរយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី ៤៩សង់ទីម៉ែត្រគូបឡើងទៅ ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរតាមប្រភេទយានយន្ត ។

២-នៅពេលបើកបរយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ហើយស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើសកម្មភាពបើកបរបានយ៉ាងស្រួល និងឆាប់រហ័សជាពិសេសលទ្ធភាពនៃការធ្វើចលនាមិនត្រូវឱ្យមានការរំខានឡើយ។ ហាមផ្ទុកអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬវត្ថុផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ។

៣-អ្នកបើកបរ និងអ្នកដំណើរដែលជិះនៅកៅអីខាងមុខនៃរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាពជាដាច់ខាត ។

៤-អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត និងទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវពាក់មួកការពារសុវត្ថិភាព ។

៥-ហាមផ្ទុកមនុស្ស ឬទំនិញពីមុខអ្នកបើកបរ ។

៦-ហាមក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ អង្គុយនៅកៅអីខាងមុខនៃរថយន្ត ដោយគ្មានមនុស្សចាស់អង្គុយជាមួយ ឬនិងគ្មានពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាព ។

៧-ទារកអាយុតិចជាង ១០ខែ ត្រូវដាក់ក្នុងកៅអីសម្រាប់ទារកដេក និងមានខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឱ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

៨-កុមារមានអាយុចាប់ពី ១០ខែ ទៅ៤ឆ្នាំ ត្រូវអង្គុយក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារដែលមានខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាពចងផ្នែកកៅអីនេះឱ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

៩-ហាមធ្វើឱ្យរំខានដល់អ្នករស់នៅជាប់តាមដងផ្លូវ និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ។

១០-ហាមពិសាជាតិស្រវឹងដែលមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,២៥ មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ។

១១-ហាមបើកបរយានដែលមានកង់ច្រវ៉ាក់ដែកផ្ទាល់លើទ្រូងផ្លូវ ។ យានជំនិះប្រភេទនេះ ត្រូវដឹកតាមយានដែលមានប្រភេទកង់កៅស៊ូ ។

១២-ហាមប្រើទូរស័ព្ទនៅពេលកំពុងបើកបរយានយន្ត។ ទូរស័ព្ទអាចប្រើប្រាស់បាន បើមានឧបករណ៍ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ឬត្រូវឈប់យានយន្តដើម្បីប្រើទូរស័ព្ទ ។

មាត្រា ១០.-

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកទិសចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើប្រាស់ពាក់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងស្តាំ ដោយបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស ដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកគន្លងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំលើកលែងតែត្រូវការបត់ឆ្វេង ។ អ្នកបើកបរអាចប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងបាននៅពេលជែង ឬឈប់ ។ ដោយឡែក នៅក្នុងទីប្រជុំជនការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១១.-

នៅលើគន្លងផ្លូវតម្រូវសម្រាប់យានជំនិះប្រភេទណាមួយ អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទដទៃ មិនត្រូវបើកបរចូលក្នុងគន្លងនេះទេ លើកលែងតែត្រូវចាកចេញ ឬចូលទៅក្នុងគន្លងផ្លូវរបស់ខ្លួន ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរហើយមានគំនូសបែងចែកទ្រូងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកចំណែកផ្លូវខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលមានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើនអ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត ។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរផ្ទុយគ្នា ហើយនៅលើចំណែកផ្លូវនៃទិសនីមួយៗដែលមានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើនអ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង ដូចមានចែងនៅវាក្យខ័ណ្ឌ៣ និងវាក្យខ័ណ្ឌ៤ខាងលើ យានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយលឿនជាងយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយទៀតមិនចាត់ទុកជាការជែងឡើយ។ ចំពោះអ្នកបើកបរយានដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៣,៥តោន ត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំជានិច្ច លើកលែងមានការបត់ឆ្វេង ឬនៅពេលជែងអាចប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវផ្សេងទៀតបាន ។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១២.-

នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺពណ៌លឿងជាសញ្ញាឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នត្រៀមឈប់ ឬចេញដំណើរទៅមុខ ពណ៌បៃតងជាសញ្ញាអនុញ្ញាតឱ្យយានជំនិះចេញដំណើរ ពណ៌ក្រហមគឺជាសញ្ញាឃាត់ឱ្យឈប់ ។

នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺក្រហមគឺជាសញ្ញាឃាត់ឱ្យឈប់ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខខ្សែបន្ទាត់គំនូសជាប់ពណ៌សកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ឬមុខគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ។ បើគ្មានឧបសគ្គនៅខាងមុខ យានជំនិះខាងស្តាំបំផុតអាចបត់ស្តាំបាននៅត្រង់ចំណុចភ្លើងក្រហមណា ដែលមានសញ្ញាអនុញ្ញាតបត់ស្តាំ ។

មាត្រា ១៣.-

អ្នកបើកបរត្រូវវាងតាមស្តាំដៃ នៅគ្រប់រង្វង់មូល ឬខឿនបែងចែកទ្រូងផ្លូវដែលជាឧបសគ្គនៃចលនាត្រង់ទៅមុខរបស់យានជំនិះ លើកលែងតែមានកំណត់ផ្ទុយ ។

មាត្រា ១៤.-

អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរទន្ទឹមគ្នានៅលើទ្រូងផ្លូវ ឬគន្លងផ្លូវតែមួយបានទេ។ អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរកាត់ក្បួនយោធាឬក្បួននគរបាល ឬក្បួនដង្ហែជាដូរផ្សេងៗ ។

មាត្រា ១៥.-

បែបបទនៃការសណ្តោងត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម ៖

-ចំពោះការថ្លក់សណ្តោងយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើខ្សែកាប ឬដងដែក ឬឧបករណ៍សម្រាប់ថ្លក់ដែលធានាជាប់មាំល្អ និងងាយស្រួលក្នុងការបត់បែន

-ហាមអ្នកបើកបរប្រើខ្សែសណ្តោងចំពោះយានដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៥តោនឡើងទៅ

-ហាមអ្នកបើកបរ សណ្តោងយានលើសពីមួយគ្រឿង ឬសណ្តោងយាន ដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉ក

-ហាមសណ្តោងទោចក្រយាន ឬទោចក្រយានយន្ត

-ហាមអ្នកបើកបរសណ្តោងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានអ្នកដំណើរនៅក្នុងនោះ ក្រៅពីអ្នកកាន់ចង្កូត

-រថយន្តដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កត្រូវមានសញ្ញាត្រីកោណសមបាតដែលមានកញ្ចាក់ចាំងពន្លឺពណ៌លឿងពីរ ដាក់នៅកាងរថយន្តខាងមុខអមសងខាងផ្លាកលេខ ។

បច្ចេកទេសនៃការថ្លក់សណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉ក និងការដោះរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កចេញពីរថយន្ត ឬក្បាលរថយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១៦.-

នៅកន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទផ្សេងពីរថយន្តក្រុង ត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីទុកឱ្យរថយន្តក្រុងចេញចូល ឬឈប់បានដោយងាយស្រួល ។

មាត្រា ១៧.-

ល្បឿនបើកបរយានជំនិះត្រូវកំណត់តាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដូចមានចែងខាងក្រោមនេះ :

១-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះទូទៅ :

ក-នៅក្នុងទីប្រជុំជន :

- អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៣០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្ត ។

- អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះរថយន្តគ្រប់ប្រភេទ ។

ខ-នៅក្រៅទីប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៩០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង និងយានដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

២-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះដឹកវត្ថុធាតុមានគ្រោះថ្នាក់:

ក-នៅក្នុងទីប្រជុំជន :

-អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៣០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

-អ្នកបើកបររថយន្ត ត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

ខ-នៅក្រៅទីប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ៣,៥តោន និងលើសពី៣,៥តោន ចំពោះរថយន្តប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធហ្វ្រាំងទប់នឹងភាពគាំងកង់ ។

ល្បឿនអតិបរមាត្រូវកំណត់ត្រឹម ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើស៣,៥តោន ដែលគ្មានប្រព័ន្ធហ្វ្រាំងទប់នឹងភាពគាំងកង់ ។

៣-ល្បឿនសម្រាប់យានយន្តបើកបរលើផ្លូវយន្តបថ :

ក-នៅក្នុងតំបន់ប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

ខ-នៅក្រៅតំបន់ប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ១០០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៨០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង និងយានដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

៤-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ មានសិទ្ធិអាទិភាព :

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី១ ចំណុចទី២ និងចំណុចទី៣នៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តក្បួននគរបាល ក្បួនយោធា កងអាវុធហត្ថ យានយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងយានយន្តខ្លះទៀតដែលបន្លឺសូរស័ព្ទ ភ្លើងសញ្ញា ពិសេសនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចឡើយ ។

អ្នកបើកបរមិនត្រូវប្រើល្បឿនយឺតខុសប្រក្រតី ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលធ្វើឱ្យរំខានដល់យានជំនិះដទៃទៀតទេ។ អ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនយឺត ត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្ដាំ ដើម្បីទុកឱ្យអ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនលឿនជែងពីខាងឆ្វេងដៃបានដោយងាយស្រួល ។

អ្នកបើកបរណាដែលត្រូវបង្ខំចិត្តបន្ថយល្បឿនឱ្យយឺតខុសប្រក្រតី ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ហើយត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្ដាំបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ ។

មាត្រា ១៨.-

ក្នុងគ្រប់ករណីអ្នកបើកបរត្រូវម្ចាស់ការលើល្បឿនបើកបររបស់ខ្លួនជានិច្ច ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនសមស្របទៅតាមសណ្ឋានភូមិសាស្ត្រ សភាពផ្លូវ ស្ថានភាពអាកាសធាតុ សភាពចរាចរណ៍ ស្ថានភាពយាន និងការផ្ទុករបស់យាន ដើម្បីអាចបញ្ឈប់យានបានទាន់ពេលវេលា និងដោយគ្មានគ្រោះថ្នាក់ ។

អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

១-នៅពេលជៀសគ្នា នៅលើផ្លូវចង្អៀត ។

២-នៅពេលជៀស ឬជែងរថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬរថយន្តដឹកជញ្ជូនកុមារដែលកំពុងឈប់ដាក់អ្នកដំណើរ ឬកុមារឡើងចុះ ។

៣-ពេលទៅជិតដល់ស្ពាន ឬជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ ។

៤-នៅពេលអាកាសធាតុមិនល្អ ដែលមិនអាចមើលឃើញបានឆ្ងាយ និងច្បាស់ ។

៥-នៅពេលប្តូរទិសចរាចរណ៍ ។

៦-នៅត្រង់ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវរអិល ផ្លូវប្រសព្វ ឬរង្វង់មូល ។

៧-នៅពេលជិតដល់ទួលខ្ពស់ ឬពេលចុះចំណោត។

៨-នៅពេលជៀស ឬជែងក្បួនយានកំពុងឈប់ ឬនៅពេលជៀស ឬជែងក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ ។

៩-នៅពេលមានវត្ថុច្រងេងច្រងាង ឬមានផ្ទះសង់ច្រើនកៀកជាប់ទ្រូងផ្លូវ ។

១០-ក្នុងគ្រប់ករណី ដែលមានផ្លាកសញ្ញាឱ្យបន្ថយល្បឿន ឬសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ។

១១-កាលណាមានយានជំនិះរបស់នគរបាល យោធា ឬអាវុធហត្ថ យានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងយានយន្ត ដែលមានបន្ទីស្វរស័ព្ទ ឬភ្លើងសញ្ញា អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវទាំងអស់ត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើកអែបមកខាងស្តាំ បើចាំបាច់ត្រូវឈប់នៅកៀនបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីសម្រួលផ្លូវឱ្យយានទាំងនេះ ធ្វើដំណើរទៅមុខដោយសុវត្ថិភាព។

១២-នៅកន្លែងមានសាលារៀនដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្បែរផ្លូវមិនលើសពី៥០ម៉ែត្រ។

មាត្រា ១៩.-

យានជំនិះមួយដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅពីក្រោយយានជំនិះមួយផ្សេងទៀត ត្រូវរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជៀសវាងការប៉ះទង្គិច នៅពេលដែលយានជំនិះខាងមុខបន្ថយល្បឿន ឬឈប់ដោយចៃដន្យ ។ ត្រូវរក្សាឱ្យកាន់តែវែងចន្លោះសុវត្ថិភាពនេះ

នៅពេលដែលល្បឿនយានកាន់តែលឿន។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះទាំងឡាយដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ឬមានបណ្តោយយានវែងលើសពី ៧ម៉ែត្របើកបរបន្តគ្នាក្នុងល្បឿនដូចគ្នា ចម្ងាយចន្លោះពីយានមួយទៅយានមួយ ត្រូវឃ្លាតគ្នាយ៉ាងតិច ៥០ ម៉ែត្រ ។

មាត្រា ២០.-

ក្នុងការជែង អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជែងគ្នានៅខាងឆ្វេង ។ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរអាចជែងខាងស្តាំបាន បើសិនជាអ្នកបើកបរយានដែលត្រូវគេជែងនោះ បាននឹងកំពុងធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ហើយឈប់ ឬត្រៀមដើម្បីបត់ឆ្វេង ។

២-មុននឹងជែង អ្នកបើកបរត្រូវដឹងច្បាស់ថា ការជែងនេះឥតបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ដោយត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ឃើញច្បាស់ថា នៅខាងមុខគ្មានឧបសគ្គហើយអាចបរចូលទៅក្នុងចរន្តចរាចរណ៍ប្រក្រតីវិញបាននៅពេលជែងរួច ដោយមិនរំខានដល់ការធ្វើចរាចរណ៍របស់អ្នកដទៃឡើយ ។

ខ-គ្មានអ្នកបើកបរយានជំនិះណាមួយ ដែលនៅពីក្រោយខ្លួនចាប់ផ្តើមសុំជែងខ្លួន ។

គ-គ្មានឱ្យសញ្ញាសុំជែងយានផ្សេងទៀត ពីអ្នកបើកបរយានជំនិះខាងមុខខ្លួន ។

ឃ-ត្រូវដឹងច្បាស់ថា ល្បឿនសមាមាត្រ រវាងយានទាំងពីរអាចឱ្យជែងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតបាន ។

ង-ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំជែង ដោយប្រើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវប្រើបន្ថែមភ្លើងកូតហ្វាឆ្លាស់គ្នានៅពេលយប់ ឬស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ លើកលែងតែក្នុងទីប្រជុំជន ដែលការប្រើប្រាស់ស៊ីផ្លេសុំជែងត្រូវហាមឃាត់ ។

ច-ត្រូវដឹងច្បាស់ថា អ្នកបើកបរយានជំនិះខាងក្រោយ និងខាងមុខ បានដឹងអំពីការសុំជែងរបស់ខ្លួនហើយ ។

៣-អ្នកបើកបរយានខាងមុខនៅពេលដឹងថាយានខាងក្រោយសុំជែង ត្រូវពិនិត្យចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួន បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវឱ្យសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឬលើកដៃឆ្វេងឡើងលើបត់ទៅស្តាំ និងបន្ថយល្បឿនអែបទៅខាងស្តាំ ជាសញ្ញាឱ្យអ្នកបើកបរយានខាងក្រោយដែលសុំជែងដឹងថា អាចជែងបាន ។

ក្នុងករណីអ្នកបើកបរខាងមុខពិនិត្យឃើញថា នៅចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួនមិនទំនេរ ឬមានឧបសគ្គ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ឬលាតដៃឆ្វេងសន្ធឹងត្រង់ទៅខាងក្រៅជាសញ្ញាឱ្យដឹងថា ការជែងពុំទាន់អាចធ្វើទៅបានទេ ។

៤-នៅពេលជែង ត្រូវបង្កើនល្បឿន និងទុកចន្លោះឃ្លាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ម៉ែត្រ ។

៥-នៅលើទ្រូងផ្លូវគ្មានគំនូសបង្គូត អ្នកបើកបរយានអាចជែង ដោយប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវមួយចំហៀងទៀតបាន លុះត្រាតែទង្វើនេះមិនធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬរំខានដល់យានដែលបើកបរផ្ទុយនឹងទិសរបស់ខ្លួន ។

៦-នៅពេលជែងផុត អ្នកបើកបរត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំវិញ ដើម្បីឱ្យដំណឹងថាខ្លួនត្រូវចូលក្នុងចរន្តចរាចរណ៍របស់ខ្លួនវិញ។

៧-ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវ មានគន្លងផ្លូវច្រើនតាមទិសចរាចរណ៍តែមួយសម្រាប់ទិសដៅផ្សេងគ្នា យានស្ថិតនៅគន្លងណាមួយបើកបរលឿនជាងយាននៅគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជាការជែងឡើយ ។

ហាមជែងគ្នា នៅក្នុងករណីខាងក្រោម :

- ជែងគ្នាជាបីជួរ (ជែងលើរថយន្តដែលកំពុងជែងគ្នា)
- នៅកន្លែងមានសញ្ញាហាមជែង
- នៅត្រង់ផ្លូវកោង ឬផ្លូវឡើងទួល លើកលែងតែការជែងនេះអាចទុកឱ្យផ្នែកទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេង គំនូសបង្ហូតកណ្តាលនៅទំនេរបាន
- នៅជិត ឬត្រង់ផ្លូវបត់ ផ្លូវខ្វែង ផ្លូវរអិល
- នៅត្រង់កំពូលផ្លូវចោត ផ្លូវតូចចង្អៀត ឬផ្លូវដាក់សញ្ញាបន្ថយល្បឿន
- នៅលើស្ពាន ឬពេលចុះចំណោត
- នៅកន្លែងការដ្ឋាន
- នៅជិត ឬត្រង់កំណាត់ផ្លូវ ដែលទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- នៅផ្លូវក្រោមស្ពាន ឬផ្លូវក្នុងរូង
- នៅពេលមើលឃើញមិនច្បាស់ ដូចជាពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអ័ព្ទខ្លាំង ឬដីហុយខ្លាំង
- នៅជិត ឬត្រង់ផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងដែលគ្មានរបាំង
- នៅលើផ្លូវដែលមានទឹកលិច ។

មាត្រា ២១.-

ក្នុងការជៀស :

១-អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជៀសគ្នាដោយប្រកាន់ស្តាំដៃរៀងៗខ្លួន ។

២-នៅមុនពេលជៀសគ្នា អ្នកបើកបរទាំងសងខាង ត្រូវជឿជាក់ថា ការជៀសគ្នានេះមិនបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។

៣-ដើម្បីជៀសគ្នា អ្នកបើកបរត្រូវអែបខាងស្តាំដៃរៀងៗខ្លួន ដោយទុកផ្លូវទំនេរនៅឆ្វេងដៃរបស់ខ្លួនឱ្យបានធំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៤-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត ឬនៅលើផ្លូវដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនរៀងៗខ្លួន ។ ក្នុងករណីចាំបាច់យានជំនិះទាំងពីរត្រូវឈប់ ហើយបើជាយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវដោយលើកដៃ ឬដោយស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ ឬប្រើភ្លើងហ្វាកូតជាសញ្ញានៅពេលយប់ ហើយរង់ចាំយានជំនិះដែលមកពីមុខបញ្ចេញសញ្ញាយល់ព្រមឱ្យទៅមុនទើបធ្វើដំណើរទៅបាន ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាយានប្រភេទខុសគ្នា អ្នកបើកបរយានធុនធំត្រូវទុកផ្លូវឱ្យយានដែលមានទំហំតូចជាងយានរបស់ខ្លួនធ្វើដំណើរទៅមុន ។

៥-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវតូចដែលបរបានយានជំនិះតែមួយ ហើយមានកន្លែងមួយដែលអាចជៀសគ្នាបានយានជំនិះណាដែលមកដល់កន្លែងនេះមុន ត្រូវឈប់រង់ចាំនៅកន្លែងនេះដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះមួយទៀតជៀសបានស្រួល ។

៦-ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវចង្អៀត មិនអាចជៀសគ្នាបាន ហើយចាំបាច់មានយានណាមួយត្រូវថយក្រោយ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ចំពោះយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវហើយត្រូវមានការយល់ព្រមថយក្រោយពីយាន

មួយទៀត ។

ខ-ចំពោះយានគ្មានសណ្ដោង និងយានមានសណ្ដោង យានគ្មានសណ្ដោងត្រូវថយក្រោយ ។

គ-ចំពោះយានផុនស្រាល និងផុនធ្ងន់ យានផុនស្រាលត្រូវថយក្រោយ ។

ឃ-ចំពោះរថយន្តដឹកទំនិញ និងរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ រថយន្តដឹកទំនិញត្រូវថយក្រោយ ។

៧-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចោតហើយចង្អៀត យានជំនិះចុះចំណោតត្រូវឈប់ ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះឡើងចំណោតទៅមុន ។

៨-ក្នុងការជៀសគ្នា យានជំនិះណាមើលឃើញ នៅលើចំណែកផ្លូវរបស់ខ្លួនមានឧបសគ្គ ដូចជាផ្លូវខូច ឬមានយានជំនិះឈប់ស្ងៀមយានជំនិះនោះត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះមួយទៀតទៅមុន ។

៩-នៅលើស្ពានចង្អៀត ដែលបើកបរបានតែរថយន្តមួយគ្រឿង រថយន្តផុនធំត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យរថយន្តផុនស្រាលទៅមុន ។

១០-មុនពេលជៀសគ្នា នៅពេលយប់ក្រៅទីប្រជុំជន ហើយគ្មានចង្កៀងអគ្គិសនីយានជំនិះទាំងពីរ ត្រូវបិទភ្លើងហ្វាហើយបើកភ្លើងកូតវិញ ។

មាត្រា ២២.-

ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វដូចខាងក្រោមនេះ :

១-គ្រប់អ្នកបើកបរនៅពេលទៅជិតដល់ផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបន្ថយល្បឿន និងពិនិត្យមើលចលនាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ដែលខ្លួនត្រូវឆ្លងកាត់នោះហើយត្រូវធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត បើផ្លូវខាងមុខមិនស្រឡះល្អ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវធ្វើសញ្ញាឱ្យដំណឹង

ដល់អ្នកបើកបរ ដែលមកពីផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាសូរស័ព្ទពេលថ្ងៃ និងប្រើភ្លើងសញ្ញាកូតហ្វាឆ្លាស់គ្នានៅពេលយប់។ នៅលើផ្លូវបាត់សិទ្ធិ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនមួយដែលអាចបញ្ឈប់យានខ្លួនបាន ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិដល់យានដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិទៅមុន។

២-ទោះជានៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌បៃតង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុខបានក៏ដោយក៏អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកចូលទៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វឡើយ បើសិនជាអំពើនេះអាចតម្រូវឱ្យខ្លួនបញ្ឈប់យានជិនិះនៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វដោយសារតែមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង។ ក្នុងករណីបែបនេះ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខផ្លូវប្រសព្វ ដើម្បីកុំឱ្យស្ទះចរាចរណ៍យានដែលមកពីទិសផ្សេងទៀត ។

៣-នៅផ្លូវប្រសព្វដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីស្តាំរបស់ខ្លួនទៅមុន ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីផ្លូវប្រសព្វបែកជាបីដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរយាននៅផ្លូវដែលចប់ត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរយាននៅលើផ្លូវបន្តទៅមុន ។

៤-អ្នកបើកបរដែលទៅដល់រង្វង់មូល ទោះជាខ្លួនស្ថិតនៅលើផ្លូវប្រភេទណាក៏ដោយត្រូវផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឱ្យអ្នកបើកបរដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រូងផ្លូវឯកទិសក្រវាត់រង្វង់មូលដែលមានសញ្ញាបង្ហាញទិសទៅមុន ។

៥-នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញាសម្គាល់សិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកផ្លូវឱ្យយានជិនិះដែលស្ថិតនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិអាទិភាពធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនោះបាន តែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។

៦-នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលមានដាក់សញ្ញា **“ឈប់”** អ្នកបើកបរត្រូវឈប់ស្ងៀម នៅមុខគំនូសកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះ និងថ្មើរជើងដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនេះ តែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ។

៧-ដោយឡែកអ្នកបើកបរត្រូវតែទុកឱ្យយានជំនិះបម្រើការរបស់នគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ យានពន្លត់អគ្គិភ័យ ឬយានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយឱ្យសញ្ញាសូរស័ព្ទ និងសញ្ញាភ្លើងពិសេសឱ្យដឹងពីការមកដល់របស់ខ្លួនទៅមុន ។

៨-យានជំនិះដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដូចខាងក្រោម មានសិទ្ធិអាទិភាពតាមលំដាប់ដូចតទៅ :

-យានពន្លត់អគ្គិភ័យ

-យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ

-យាននគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍នាំមុខ។

៩-មុននឹងបើកបរចេញពីផ្លូវឯកជន ដែលមិនបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ ដូចជា ពីច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ អគារ ឬទីលានផ្សេងៗ អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់បំផុត និងត្រូវទុកសិទ្ធិអាទិភាពឱ្យយានជំនិះ ឬអ្នកថ្មើរជើង ដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈទៅមុន។

១០-អ្នកបើកបរចេញមកពីផ្លូវលំ ឬផ្លូវដី ត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរលើផ្លូវផ្សេងទៀត ដែលមិនមែនជាផ្លូវលំ ឬផ្លូវដីទៅមុន។

១១-នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ បើទ្រូងផ្លូវមួយ មានចែកជាច្រើនគន្លងផ្លូវ ហើយមានគន្លងផ្លូវមួយ ឬច្រើនត្រូវបម្រុងសម្រាប់យានជំនិះ

ប្រភេទខ្លះធ្វើចរាចរណ៍ បទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីអាទិភាពចរាចរណ៍ដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅលើគន្លងផ្លូវប្រភេទនេះ លើកលែងតែយានជំនិះដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨។

មាត្រា ២៣.-

ក្នុងការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង :

១-អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងត្រូវបន្ថយល្បឿននៅពេលជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើង ។

២-អ្នកបើកបរ មិនត្រូវបរយានជំនិះរបស់ខ្លួនកាត់ផ្លូវរថភ្លើងឡើយ បើដឹងថាយានជំនិះរបស់ខ្លួនមានបញ្ហាបច្ចេកទេស ឬស្ថានភាពចរាចរណ៍មិនអនុគ្រោះ អាចជ្រុលទៅនាំឱ្យស្ទះនៅកន្លែងនោះ ។

៣-នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើង មានដាក់របារ ឬរបាំង អ្នកបើកបរមិនត្រូវបរចូលទៅទីនោះ នៅពេលដែលរបាំងនោះបិទ ឬកំពុងបិទ ឬកំពុងបើកឡើយ ។

៤-នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងពុំមានរបារ ឬរបាំង ឬផ្លាកសញ្ញា ឬភ្លើងសញ្ញាអ្វីទាំងអស់ អ្នកបើកបរអាចបើកបរកាត់ទីនោះបានលុះត្រាជឿជាក់ថាពុំមានរថភ្លើងណាមួយមកដល់ឡើយ ។

៥-នៅកន្លែងមានឆ្មាំ នៅត្រង់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវស្ដាប់បញ្ជាឆ្មាំហើយ មិនត្រូវបង្កឱ្យមានឧបសគ្គដល់ការបិទបើករបារ ឬរបាំងឡើយ ។

៦-កាលណាមានរថភ្លើងមកជិតដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ គ្រប់រូបត្រូវឈប់ជាបន្ទាន់ ដើម្បីទុកផ្លូវឱ្យរថភ្លើងធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុន។ គង្វាលសត្វទាំងអស់ ត្រូវរកវិធីទប់ស្កាត់ហ្វូងសត្វពាហនៈ កុំឱ្យឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើងជាដាច់ខាត ។

៧-កាលណារថភ្លើងបន្ទឺសញ្ញាជិតមកដល់អ្នកបើកបរគ្រប់រូប ត្រូវឈប់យ៉ាងតិច ២ម៉ែត្រ ពីរបាំង ហើយបើគ្មានរបាំង មិនត្រូវឈប់តិចជាង ៥ម៉ែត្រ ពីផ្លូវរថភ្លើងឡើយ ។

៨-ក្នុងករណី ដែលយានជំនិះគាំងដំណើរ ឬហ្វូងសត្វធ្វើដំណើរចូលមកជ្រុលទៅលើផ្លូវរថភ្លើង អ្នកបើកបរ ឬគង្វាលសត្វត្រូវរិះរកមធ្យោបាយយ៉ាងណាកុំឱ្យមានកើតជាឧបសគ្គ ដល់រថភ្លើង ឬត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវផ្លូវរថភ្លើងដែលនៅជិតបំផុតនូវគ្រោះថ្នាក់ ដែលនឹងអាចកើតឡើងបាននោះ បើសិនជាខ្លួនមិនអាចបញ្ចៀសឧបសគ្គលើផ្លូវរថភ្លើងដោយខ្លួនឯងបាន ។

មាត្រា ២៩.-

ក្នុងការឈប់ និងការចត នៅលើផ្លូវថ្នល់ :

១-គ្រប់យានជំនិះ ដែលឈប់ ឬចត មិនត្រូវបង្កឱ្យរំខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

២-នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះ ត្រូវឈប់ ឬចតនៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម :

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរត្រូវចត ឬឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវចតឬឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមានផ្លាកសញ្ញាផ្ទុយ ។

៣-នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះត្រូវចត ឬឈប់សត្វពាហនៈត្រូវឈប់ក្រៅទ្រូងផ្លូវបើអាចធ្វើទៅបាន។បើគ្មានទីណាផ្សេងទៀតដែលអាចចតបានក្រៅពីទ្រូងផ្លូវទេនោះត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី២ នៃមាត្រានេះ ។

៤-នៅពេលយប់ ឬនៅកន្លែងហាមឈប់ ឬចត គ្រប់រថយន្ត និងរ៉ឺម៉កដែលខូចគាំង ឬត្រូវបង្ខំឱ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវដាក់សញ្ញាជាដំណឹងក្នុងចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ។

៥-នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះ ត្រូវឈប់ ឬចតដាក់ទំនិញ ឬមនុស្សឡើងចុះនៅចម្ងាយមិនលើស ២៥សង់ទីម៉ែត្រពីគែមចិញ្ចើមផ្លូវ និងយ៉ាងតិច ៥ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង និងចន្លោះយ៉ាងតិច១០ម៉ែត្រ ពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោងនៃមហាវិថី ។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានទាំងអស់ត្រូវឈប់ ឬចតយ៉ាងតិចបំផុត ១០ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង ។

៦-ក្នុងការចត មុនពេលដើរឆ្ងាយពីយានជំនិះរបស់ខ្លួន អ្នកបើកបរត្រូវចាប់ហ្វ្រាំងដៃ ឬមានវិធានការផ្សេងៗ ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ជាយថាហេតុ នៅពេលដែលខ្លួនអវត្តមាន ។

៧-ការចត ឬឈប់យានជំនិះ ត្រូវហាមឃាត់ ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅលើទ្រូងផ្លូវ ចិញ្ចើមផ្លូវ ដែលទុកបម្រុងឱ្យថ្មើរជើង និងក្នុងចន្លោះយ៉ាងតិច ៥ម៉ែត្រពីមុខគំនូសឆ្នូតកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវសម្រាប់ អ្នកថ្មើរជើង ឬនៅលើគំនូសនេះ
- លើកន្លែងបម្រុងទុកសម្រាប់ការឈប់ ឬចត នៃយានប្រភេទខ្លះ
- នៅចន្លោះគែមទ្រូងផ្លូវ និងខ្សែបន្ទាត់បង្ខូត បើសិនជានៅចន្លោះខ្សែគំនូសបង្ខូត និងយានចតនេះតិចជាង ៣ម៉ែត្រ ដែលមិនអាចឱ្យយានមួយផ្សេងទៀតបរបានដោយឥតឆ្លងកាត់ ឬជាន់លើខ្សែគំនូសបង្ខូត

- នៅជិតបង្គោលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលធ្វើឱ្យបាំងភ្នែកអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ មិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ទាំងនេះបានទេ
- នៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលយាននេះ ធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ច្រកចូលចត ឬការឈប់នៃយានដទៃទៀត
- នៅលើស្ពាន លើផ្លូវក្រោមស្ពាន លើផ្លូវក្នុងរូង លើផ្លូវចោតខ្លាំង លើផ្លូវប្រសព្វលើផ្លូវកាត់រថភ្លើង លើផ្លូវក្នុងរង្វង់មូល ឬផ្លូវកោងខ្លាំង ដែលមិនអាចមើលយានផ្សេងទៀតពីចម្ងាយបាន
- នៅចន្លោះតិចជាង ២០ម៉ែត្រពីមុខផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយទីតាំងបូមទឹករបស់យានពន្លត់អគ្គិភ័យ និងនៅមុខស្ថានីយ៍របស់យានពន្លត់អគ្គិភ័យ
- លើច្រកចេញចូល នៃអគារសាធារណៈ
- នៅមុខច្រកចេញ ចូលផ្ទះឯកជន លើកលែងតែយានរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ
- ជាពីរជួរទន្ទឹមគ្នា
- នៅលើគែមទ្រូងផ្លូវម្ខាង បើនៅគែមម្ខាងទៀត ដែលឈមមុខគ្នាជាកន្លែងទុកសម្រាប់ឱ្យយានជំនិះចត លើកលែងតែក្នុងករណី ដែលអាចចតបានទាំងសងខាង
- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមឈប់ ឬហាមចត
- នៅលើទ្រូងផ្លូវថ្នល់លើសពី ៧២ម៉ោង
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយផ្លាកសញ្ញាកន្លែងរបស់រថយន្តក្រុងឈប់

- នៅចន្លោះតិចជាង ១ម៉ែត្រពីមុខ ឬពីក្រោយរថយន្ត ដែលឈប់ ឬចតបន្តកន្ទុយគ្នា
- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ។

មាត្រា ២៥.-

ការបើកទ្វារយានជំនិះដើម្បីចុះ ឬឡើង ធ្វើបានតែពេលណា ដែលមិនបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវ នោះឡើយ និងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ជាពិសេស ចំពោះការបើកទ្វារចុះ ឬឡើងនៅទ្វារខាងឆ្វេងយាន ។

មាត្រា ២៦.-

មុននឹងផ្លាស់ប្តូរទិសដៅនៃយានរបស់ខ្លួន ដូចជាក្នុងការ បត់ឆ្វេង ឬបត់ស្តាំពេលប្តូរគន្លងផ្លូវ ពេលអែបខាងដើម្បីឈប់ ឬចត អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន និងត្រូវជឿជាក់ជាមុនថា មិន បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ហើយត្រូវឱ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ និង គ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះដែរ។

មុនពេលចេញដំណើរពីចំណត អ្នកបើកបរត្រូវឱ្យសញ្ញា យ៉ាងច្បាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ផ្លូវនោះ ដោយត្រូវជឿជាក់ថាការចេញដំណើររបស់យានយន្ត គ្មានបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃឡើយ។

លើកលែងតែមានបញ្ជារបស់នគរបាលចរាចរណ៍ ឬគំនូស សញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវក្នុងការបត់ឆ្វេង បត់ស្តាំ បត់ត្រឡប់ ក្រោយ ឬថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវគោរពតាមការណែនាំដូច ខាងក្រោម :

១-ការបត់ឆ្វេង ៖

- មុននឹងធ្វើការបត់ឆ្វេង ត្រូវក្រឡេកមើលក្រោយតាមកញ្ចក់មើលក្រោយ ពិសេសតាមកញ្ចក់ខាងឆ្វេង ដើម្បីឱ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍នៅពីខាងក្រោយ

- ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសទៅខាងឆ្វេងឱ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវបើកអែបគំនូសបង្ហូតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ

- នៅពេលរៀបនឹងបត់ឆ្វេង ត្រូវមើលឆ្វេង ស្តាំ និងមើលឆ្វេងម្តងទៀតពិសេសមើលចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ ។ បើផ្លូវទំនេរត្រូវបត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ពិសេសចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។ បើផ្លូវមិនទំនេរត្រូវរង់ចាំដោយទុកឱ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីទិសផ្ទុយ និងមកពីទិសខាងស្តាំទៅមុន ។

- ការបត់ឆ្វេងត្រូវធ្វើតាមបែបសៀរស្តាំ គឺបត់ពីក្រោយចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ លើកលែងតែមានការណែនាំពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។

២-ការបត់ស្តាំ ៖

- មុននឹងធ្វើការបត់ស្តាំ ត្រូវក្រឡេកមើលតាមកញ្ចក់មើលក្រោយ ពិសេសតាមកញ្ចក់ខាងស្តាំ ដើម្បីឱ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍យាននៅពីខាងក្រោយ

- បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឱ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីទីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើកអែបមកស្តាំ

- នៅពេលរៀបនឹងបត់ស្តាំ ត្រូវមើលឆ្វេង ស្តាំ ហើយត្រូវមើលក្រោយតាមកញ្ចក់ខាងស្តាំម្តងទៀត ជាពិសេសត្រូវជឿជាក់ថាគ្មានឧបសគ្គនៅខាងស្តាំផ្នែកខាងក្រោយឡើយ។ បើទំនេរ

ត្រូវបើកឱ្យកៀកស្តាំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន និងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។

៣-ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ និងថយក្រោយ :

- អ្នកបើកបរដែលមានបំណងបត់ត្រឡប់ក្រោយ ឬថយក្រោយត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះមិនធ្វើឱ្យរំខានខ្លាំង ឬបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតឡើយ

- ចំពោះការបើកបរថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន និងក្រឡេកមើលចលនាចរាចរណ៍ខាងក្រោយយានគ្រប់វិនាទីពិសេសមុននឹងថយក្រោយ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នមើលឱ្យបានសព្វជ្រុងជ្រោយ ចំពោះក្មេងតូច ឬសត្វតូចៗនៅខាងក្រោយ

- ហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬជិតផ្លូវកាត់រថភ្លើង

- នៅត្រង់ផ្លូវកោងដែលអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញយានផ្សេងៗទៀតបានក្នុងចម្ងាយ ១៥០ម៉ែត្រ

- នៅជិតដល់កំពូលខ្ពស់ និងចុះពីកំពូលខ្ពស់

- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ

- នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស ។

មាត្រា ២៧.-

នៅពេលមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-គ្រប់ករណីទាំងអស់ អ្នកបើកបរត្រូវតែឈប់នៅពេលថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ។

២-នៅត្រង់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វ ឬនៅជិតកៀកផ្លូវប្រសព្វ អ្នកបើកបរត្រូវហាមឃាត់ ក្នុងការធ្វើឱ្យអាក់ខាន ឬរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ទោះជាគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ក៏ដោយ ។

៣-ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលមានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬមានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ ទោះជាមានភ្លើងពណ៌បៃតង ឬមានបញ្ជាភ្នាក់ងារឱ្យទៅមុខក៏ដោយ អ្នកបើកបរមិនត្រូវធ្វើឱ្យរំខាន ឬធ្វើឱ្យស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់នៅលើគំនូសសញ្ញាថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ឡើយ ។ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបត់ចូលទ្រូងផ្លូវផ្សេងទៀត ហើយនៅទ្រូងផ្លូវនោះមានថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឱ្យថ្មើរជើងឆ្លងកាត់រួចរាល់សិន ។

៤-ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ឬបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឱ្យថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់ទៅមុន ។

ជំពូកទី ៤
ការប្រើភ្លើង និង សូរស័ព្ទយានជំនិះ

មាត្រា ២៨.-

នៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអ័ព្ទ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវក្នុងរូង អ្នកបើកបរយាននៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញា តាមល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១-ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានយន្ត :

ក-ភ្លើងហ្វា : នៅពេលយប់ នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានអគ្គិសនីបំភ្លឺ ជាទូទៅត្រូវប្រើភ្លើងហ្វា ដើម្បីមើលទៅមុខឱ្យបានឆ្ងាយ តែត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យរំខានដល់ចរាចរណ៍ដែលមកពីទិសផ្ទុយ។

ហាមបើកភ្លើងហ្វានៅក្នុងទីក្រុង ឬទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់ លើកលែងតែករណីធ្វើសញ្ញាសុំជែង ឬសុំបើកផ្លូវដោយប្រើឆ្លាស់គ្នាជាមួយភ្លើងកូត ។

ខ-ភ្លើងកូត : ត្រូវប្រើភ្លើងកូត ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅពេលយប់ នៅក្នុងទីប្រជុំជន និងក្រៅទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ
- នៅពេលយប់ នៅក្រៅទីប្រជុំជនដែលគ្មានចង្កៀងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ ក្នុងករណីរៀបនឹងជៀសយានមួយផ្សេងទៀត និងនៅពេលបើកបរពីក្រោយជិតយានជំនិះមួយទៀត
- នៅពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនសូវច្បាស់ ដោយអាកាសធាតុមិនល្អ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអ័ព្ទ
- ភ្លើងកូតអាចប្រើប្រាស់ឆ្លាស់គ្នានឹងភ្លើងហ្វាធ្វើឱ្យមានពន្លឺភ្លឺបភ្លែតៗ ជាសញ្ញាជំនួសស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ ។

គ-ភ្លើងទីតាំង : នៅពេលយប់ ក្នុងទីប្រជុំជន យានជំនិះទាំងឡាយដែលកំពុងបើកបរយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមានភ្លើងទីតាំងដែរ ដោយមិនបាច់ប្រើភ្លើងកូត បើសិនជាទ្រូងផ្លូវមានពន្លឺភ្លើងអគ្គិសនីគ្រប់គ្រាន់។ ភ្លើងទីតាំងនេះប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រាប់វត្តមានយាន និងទំហំយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីមុខ។

ឃ-ភ្លើងផ្សេងៗ: នៅពេលយប់ ឬនៅពេលថ្ងៃដែលមានអាកាសធាតុមិនល្អមិនអាចមើលទៅមុខឃើញច្បាស់ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើ :

-ភ្លើងក្រហម: សម្រាប់ប្រាប់វត្តមាននៃយានជំនិះ និងទំហំទទឹងយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីក្រោយ

-ភ្លើងបំភ្លឺផ្លាកលេខ: សម្រាប់ឱ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ

-ភ្លើងទទឹងយាន: បង្ហាញទំហំទទឹងយាន ឬបន្ទុកប្រវែងប្រវែងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត

-ភ្លើងសញ្ញាប្ដូរទិស: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត នៅពេលប្ដូរទិសទៅឆ្វេង ឬទៅស្ដាំ

-ភ្លើងសញ្ញាថយក្រោយ: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវនៅខាងក្រោយ យាននៅពេលធ្វើចលនាថយក្រោយ

-ភ្លើងស្តុប: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវខាងក្រោយយាន នៅពេលជាន់ ឬចាប់ហ្វ្រាំង ដើម្បីបន្ថយល្បឿន ឬបញ្ឈប់យាន

-ភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត នូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើង ដូចជានៅពេលអ្នកបើកបរត្រូវបង្ខំចិត្តបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ដោយមូលហេតុអូសសណ្ដោងរថយន្តខូច ឬផ្ទុកវត្ថុប្រវែងប្រវែង និងនៅពេលឈប់ ឬចតលើទ្រូងផ្លូវក្រៅទីប្រជុំជន ដោយមូលហេតុយានខូច ឬជាប់

ទាក់ទងនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬធ្លាក់ទំនិញមិនអាចលើកវិញបានភ្លាមៗ។

-ភ្លើងចុះអ័ព្ទ : សម្រាប់ប្រើនៅពេលចុះអ័ព្ទ ឬភ្លៀងខ្លាំង។ ភ្លើងចុះអ័ព្ទអាចប្រើដើម្បីជំនួសភ្លើងកូត ឬអាចប្រើបន្ថែមលើភ្លើងកូតបាន ។

២-ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានដែលមិនមែនយានយន្ត អ្នកបើកបរយានប្រភេទដូចខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្តដូចតទៅនេះ :

-រទេះអូសទាញដោយមនុស្ស ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ស ឬលឿងដាក់នៅខាងមុខ និងភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមមួយដាក់នៅខាងក្រោយ។ ភ្លើងទាំងពីរនេះដាក់នៅជ្រុងឈមនឹងទ្រូងផ្លូវ

-រទេះអូសទាញដោយសត្វ ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ស ឬលឿងពីរដាក់នៅខាងមុខជ្រុងសងខាង និងត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមពីរដាក់នៅខាងក្រោយ ជ្រុងសងខាង

- ទោចក្រយាន និងត្រីចក្រយាន ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌សយ៉ាងតិចមួយនៅខាងមុខ និងត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមយ៉ាងតិចមួយ ឬភ្លើងក្រហមមួយនៅខាងក្រោយ

-រ៉ឺម៉កសណ្តោងដោយម៉ូតូ ឬដោយកង់ ត្រូវមានកញ្ចក់ចាំងពន្លឺ ឬភ្លើងពណ៌ក្រហម ពីរដាក់នៅខាងក្រោយជ្រុងសងខាង

-យានប្រភេទទាំងនេះត្រូវឈប់ ឬចតតម្រៀបគ្នានៅជិតគែមបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ។

៣-ក្នុងករណីឈប់ ឬចត យានយន្តនៅលើទ្រូងផ្លូវ ដែលគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីសាធារណៈបំភ្លឺ ត្រូវប្រើ :

-ភ្លើងទីតាំង ៖ សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងមុខដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន

-ភ្លើងក្រហម ៖ សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងក្រោយដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន

-ភ្លើងបំភ្លឺផ្លាកលេខ ៖ សម្រាប់ឱ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ ។

នៅទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាដែលបានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌនេះ មិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់ទេ បើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមទ្រូងផ្លូវ ហើយមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ មើលយានបានច្បាស់ពីចម្ងាយដ៏សមល្មម។

៤-ក្នុងករណី ចតរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កដែលផ្តាច់ចេញពីរថយន្ត ត្រូវចតអែបចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវ ហើយត្រូវប្រើភ្លើងស ឬលឿងមួយនៅខាងមុខ និងភ្លើងក្រហមមួយនៅខាងក្រោយ។ ភ្លើងនីមួយៗត្រូវដាក់នៅជ្រុងនៃយាន "ជ្រុងរ៉ឺម៉ក" ដែលឈមមុខទៅនឹងទ្រូងផ្លូវ ដែលរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កតម្រៀបគ្នាតាមបណ្តោយនោះ ។ នៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងនេះមិនចាំបាច់ទេ ប្រសិនបើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមទ្រូងផ្លូវដែលមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលឃើញយានជំនិះដែលចតនៅលើទ្រូងផ្លូវពីចម្ងាយសមល្មមបាន ។

៥-ក្នុងករណីយានជំនិះត្រូវបង្ខំឱ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវដែលអាចបង្កជាឧបសគ្គ ឬគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចជានៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវចុះទួល និងផ្លូវកាត់ផ្លូវរថភ្លើង ដោយមូលហេតុយានខូចគាំង ឬជាប់ទាក់ទិននឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ហើយមិនអាចរំកិលយានចេញពីទ្រូងផ្លូវបាននោះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រាប់ដំណឹងអំពីឧបសគ្គដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀត ដោយប្រើភ្លើង

សញ្ញាអាសន្ន ឬដាក់សញ្ញាត្រីកោណយ៉ាងតិចចម្ងាយ ៣០ម៉ែត្រពីខាងក្រោយយាន ។ ចំពោះយានដែលមានទំនិញធ្លាក់លើថ្នល់ផ្លូវ ហើយមិនអាចលើកទំនិញបានភ្លាមៗនោះ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាត្រីកោណ និងភ្លើងសញ្ញាអាសន្នព្រមគ្នា ឬយ៉ាងហោចណាស់ក៏ប្រើសញ្ញាត្រីកោណមួយនៅចម្ងាយយ៉ាងតិច៣០ម៉ែត្រពីទំនិញនោះ ។

៦- ក្នុងករណីយាន បម្រើការនគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ពន្លត់អគ្គីភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច អ្នកបើកបរមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាពិសេសបានគ្រប់ពេលវេលា ។

មាត្រា ២៩.-

ការប្រើប្រាស់សូរស័ព្ទយានជំនិះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ការប្រើប្រាស់សញ្ញាសូរស័ព្ទ "ស៊ីផ្លេ" ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់តែនៅពេលថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត ដើម្បីជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ ។

២-នៅក្រៅទីប្រជុំជន សញ្ញាសូរស័ព្ទនេះ ត្រូវប្រើផងដែរសម្រាប់ឱ្យដំណឹងនៅពេលស៊ីដែង ។

៣-សញ្ញាសូរស័ព្ទ ត្រូវប្រើក្នុងរយៈពេលខ្លី គឺមិនយូរជាងការចាំបាច់ឡើយ ។

៤-ចាប់ពីពេលថ្ងៃលិចរហូតដល់ថ្ងៃរះ ការឱ្យដំណឹងដោយសញ្ញាសូរស័ព្ទត្រូវជំនួសដោយសញ្ញាភ្លើងកូតហ្វាឆ្លាស់គ្នា ។

៥-នៅពេលយប់ ក្នុងទីប្រជុំជន សញ្ញាភ្លើងកូត ហ្វាឆ្លាស់គ្នាអាចប្រើផងដែរនៅពេលស៊ីដែង។

៦-ចំពោះអ្នកបើកបរយានបម្រើការនគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ពន្លត់អគ្គីភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់សញ្ញាសូរស័ព្ទពិសេសបានគ្រប់ពេលវេលា ។

៧-ហាមប្រើស៊ីផ្លេខ្យល់នៅក្នុងទីក្រុង ទីប្រជុំជន ឬនៅជិតមន្ទីរពេទ្យ ។

មាត្រា ៣០.-

ការប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសូរស័ព្ទពិសេស ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ភ្លើងសញ្ញាពិសេស គឺជាភ្លើងបន្ថែមមានជះពន្លឺផ្លេកបន្ទោរភ្លឹបភ្លែតៗ វិលជុំវិញនិងមានច្រើនពណ៌ ដែលមានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម :

ក-ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌ខៀវ ឬក្រហមត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានដែលមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានបម្រើការនគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ពន្លត់អគ្គីភ័យ និងសង្គ្រោះបន្ទាន់ របស់មន្ទីរពេទ្យនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ដើម្បីឱ្យដំណឹងពីវត្តមានយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ។

ខ-ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំ ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានបម្រើការងារសាធារណៈ ដូចជាយានលាងសម្អាតផ្លូវ យានថែទាំជួសជុលផ្លូវ និងយានដឹកជញ្ជូនពិសេសដែលបំពាក់ភ្លើងសញ្ញាពិសេសនេះ ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ។

២-សញ្ញាសូរស័ព្ទពិសេស គឺជាសញ្ញាសូរស័ព្ទបន្ថែមដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់យានមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានបម្រើការងារនគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ឬពន្លត់អគ្គីភ័យដែលមាន

បន្ថែមសំឡេងស៊ីរ៉ែនរោទិ៍ ។ ចំណែកឯយានសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យមានបន្ថែមសំឡេងរោទិ៍ ពីរដងឡើងចុះៗ ។

៣-នៅពេលយានមានសិទ្ធិអាទិភាព ប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញាសូរស័ព្ទពិសេស អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ត្រូវបន្ថយល្បឿនអែបខាងស្តាំ ឬឈប់ដើម្បីទុកឱ្យយានទាំងនេះជែង ជៀស ឬឆ្លងកាត់ដោយងាយស្រួល ។

ដោយឡែកនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច អ្នកបើកបរយានមានសិទ្ធិអាទិភាពខាងលើនេះ អាចបើកបរ :

- បញ្ច្រាសទិសនៅលើផ្លូវឯកទិស
- នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ បញ្ចេញពន្លឺពណ៌ក្រហម
- ក្នុងល្បឿនមិនកំណត់
- ដោយមានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លូវប្រសព្វ
- កាត់ ឬជាន់ខ្សែគំនូសបង្ហូតជាប់ ។

ទោះបីក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបើកបរយានប្រភេទនេះត្រូវបើកបរដោយប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ច ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត និងត្រូវគោរពសញ្ញាបញ្ជាដោយភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ជាដាច់ខាត ។

មាត្រា ៣១.-

ការបំពាក់សញ្ញាសូរស័ព្ទ ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗទៀតក្រៅពីការកំណត់លក្ខណបច្ចេកទេសរបស់យានជំនិះ ត្រូវហាមឃាត់ ។

ជំពូកទី ៥
ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ

មាត្រា ៣២.-

ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញរទេះដៃត្រូវគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬសញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ ។

ថ្មើរជើង ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ហាមប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវបើនៅសងខាងទ្រូងផ្លូវមានចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវដែលជាកន្លែងបម្រុងទុកឱ្យថ្មើរជើងទៅមក។

២-អនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវបើចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវគ្មានលទ្ធភាពឱ្យថ្មើរជើងប្រើប្រាស់បាន ហើយត្រូវដើរឱ្យកៀកជិតចិញ្ចើមផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

៣-គ្រប់ថ្មើរជើងដែលមានបំណងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវឈានចូលទ្រូងផ្លូវដោយគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្នឡើយ ។ ថ្មើរជើងត្រូវឆ្លងកាត់តាមគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើង បើសិនជាមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងនៅជិតនោះ ។

៤-នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ :

-ថ្មើរជើងត្រូវគោរពធ្វើតាមបញ្ជាភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ឬតាមសញ្ញាភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍

-នៅកន្លែងដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍បញ្ជាទេ ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវប្រាកដថាការឆ្លងកាត់នេះពុំបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ដោយប្រមាណគិតដល់ភាពមើលច្បាស់នូវចម្ងាយ និងល្បឿនរបស់

យានដែលកំពុងរត់លើទ្រូងផ្លូវ ។

៥-នៅកន្លែងដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ :

-ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះអាចធ្វើទៅបានដោយគ្មានការរំខានចរាចរណ៍យាន ឬធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ

-នៅពេលឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ហាមថ្មើរជើងឆ្លងកាត់កន្លែងប្រសព្វនៃទ្រូងផ្លូវ។ថ្មើរជើងត្រូវឆ្លងកាត់តាមបន្ទាត់កែងនៃអ័ក្សទ្រូងផ្លូវ និងហាមបង្អែបង្អង់ ឬឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវបើសិនគ្មានការចាំបាច់។

៦-ហាមក្មេងអាយុតិចជាង៦ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់។

៧-ចំពោះជនងងឹតភ្នែកទាំងពីរ ដែលធ្វើដំណើរលើផ្លូវថ្នល់ និងឆ្លងកាត់ផ្លូវថ្នល់ត្រូវមានអ្នកនាំផ្លូវ។

មាត្រា ៣៣.-

ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗដែលបានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច :

-ត្រូវហែនៅអែបទ្រូងផ្លូវខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍ ហើយត្រូវទុកទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងឆ្វេងឱ្យនៅទំនេរទាំងស្រុង។

-អាចដើរហែជាក្បួនមានជាពីរ បី ឬបួនជួរបានដោយប្រមាណដល់ទទឹងទ្រូងផ្លូវហើយត្រូវគោរពបទបញ្ជាចរាចរណ៍ ។

-ក្បួនដង្ហែត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយនៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ។

មាត្រា ៣៤.-

អ្នកជិះ ឬដឹកសត្វ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកជិះ ដឹក ឬបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឱ្យមានឧបសគ្គ ឬគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយត្រូវដាក់ចំនួនមនុស្សដឹកឱ្យសមស្របនឹងចំនួនសត្វដែលអាចបញ្ជាសត្វឱ្យទៅ ឬឈប់បានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា ។

២-នៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់ អ្នកដឹកសត្វពាហនៈ ត្រូវប្រើភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយ ។

៣-ហាមលែងសត្វ ឱ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ ។

៤-សត្វដែលឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឱ្យរំខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀតដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

៥-នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកជិះ ដឹក ឬបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវឈប់នៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមានផ្លាកសញ្ញាផ្ទុយ។

ជំពូកទី ៦
ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍

មាត្រា ៣៥.-

គ្រប់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍ ។

នៅរាល់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ នគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវខិតខំឱ្យអស់សមត្ថភាពដើម្បី :

១-រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ នៅកន្លែងកើតហេតុ ។

២-ចាត់វិធានការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់។

៣-ចាត់វិធានការជំនាញ ប្រមូលភស្តុតាង និងព័ត៌មានដើម្បីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។

៤-រក្សាសន្តិសុខឱ្យដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៥-កត់ត្រាអត្តសញ្ញាណ និងអាសយដ្ឋានរបស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៦-ដោះស្រាយជម្លោះដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍នោះ ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៦.-

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកដែលឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-បញ្ឈប់យានរបស់ខ្លួនជាបន្ទាន់ ដោយមិនធ្វើឱ្យរំខាន ឬបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃទៀត ។

២-ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាលចរាចរណ៍ ។

៣-ហាមប្រើហិង្សា ឬបង្កជម្លោះរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៤-ហាមចាកចេញពីកន្លែងកើតហេតុមុនការព្រមព្រៀងគ្នា ឬគ្មានការអនុញ្ញាតពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៣៧.-

បើគ្រោះថ្នាក់កើតឡើងបណ្ដាលឱ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ ភាគីទាំងពីរអាចសម្រួលគ្នាបាន ដោយមិនចាំបាច់សុំអន្តរាគមន៍ពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ឡើយ ។

មាត្រា ៣៨.-

ក្នុងករណីមានមនុស្សរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកដែលឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ត្រូវផ្ដល់ព័ត៌មានជាបន្ទាន់ដល់អាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាលចរាចរណ៍ដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត។

២-ត្រូវចាត់ចែងជូនព័ត៌មាន ឬបញ្ជូនជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់ទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត ។ ហាមអ្នកមានយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទបដិសេធដោយឥតសមហេតុនូវសំណើរជួយសង្គ្រោះនេះ ។

៣-ត្រូវសហការជួយធានាឱ្យមានសន្តិសុខដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងដល់កិច្ចដំណើរការចរាចរណ៍ទូទៅនៅជុំវិញកន្លែងកើតហេតុ ។

៤-ត្រូវជៀសវាងធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលដល់ទីកន្លែងកើតហេតុ ឬឱ្យបាត់ដាន ឬស្នាមដែលជាកត្តាមានប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងរឿងគ្រោះថ្នាក់ ។

៥-ត្រូវរង់ចាំនៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ រហូតដល់ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍បានមកដល់ ។ ហាមអ្នកបង្កគ្រោះថ្នាក់ចាកចោលកន្លែងកើតហេតុមុនបានការអនុញ្ញាតពីភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៣៩.-

ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬបេសកកម្មទូត ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ និងរបាយការណ៍ស្តីពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ផ្ញើទៅក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងឱ្យអ្នកតំណាងមកចូលរួមសហការជាមួយ ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ដើម្បីពិនិត្យនិងលើកវិធានការសមស្រប ។

ជំពូកទី ៧
ការគ្រប់គ្រងយាន និង ការដឹកជញ្ជូន

មាត្រា ៤០.‐

បណ្ណបើកបរជាតិ និងអន្តរជាតិសម្រាប់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវចេញប័ណ្ណបើកបរសម្រាប់អ្នកបើកបរយានយន្តពិសេសបម្រើជំនាញដូចជា រថក្រោះ រថពាសដែក រថយន្តបំពាក់យុទ្ធោបករណ៍ យានយន្តប្រដេញ ម៉ូតូកង់បី ម៉ូតូហែរអម ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

ប័ណ្ណបើកបរយានយន្តផ្លូវគោកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាន ០៥ប្រភេទដូចខាងក្រោម :

ប្រភេទ ក: សម្រាប់ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្ត មាន :

ក ១.‐សម្រាប់ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំង ចាប់ពី៤៩ ដល់ ១២៥សង់ទីម៉ែត្រគូប។

ក ២.‐សម្រាប់ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំង លើសពី ១២៥សង់ទីម៉ែត្រគូប។

- ទោចក្រយានយន្តមានសណ្តោង និងត្រីចក្រយានយន្ត។

ប្រភេទ ខ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមិនលើសពី ០៩នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ ។

- រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមា មិនលើសពី ៣,៥តោន ។

- រថយន្តក្នុងប្រភេទ **ខ**នេះ អាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន។

ប្រភេទ គ : សម្រាប់រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ប្រភេទ ឃ: សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ :

ឃ១ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរចាប់ពី ១០នាក់ ដល់ ២០នាក់ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ឃ២ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរលើសពី២០នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ប្រភេទ ង : សម្រាប់រថយន្តប្រភេទ **ខ គ** និង **ឃ** មានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥តោន ត្រូវចែកជាបីប្រភេទ គឺប្រភេទ **ង**(ខ) ប្រភេទ **ង**(គ) និង ប្រភេទ **ង**(ឃ) ។

មាត្រា ៤១.~

លក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗទាក់ទងនឹងប័ណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទណា ត្រូវបើកបរយានយន្តប្រភេទនោះ ។ ចំពោះជនពិការមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តពិសេស និងមានប័ណ្ណបើកបរដែលមានលក្ខណៈពិសេសសម្រាប់តែជនពិការ ។

២- អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរ ត្រូវសុំបន្តសុពលភាពឱ្យបានមុនពេលកំណត់ ដែលប័ណ្ណបើកបរអស់សុពលភាព ។ ការមិនបានមកបន្តសុពលភាព ត្រូវទទួលការពិន័យតាមច្បាប់កំណត់ ។

៣-អាយុអ្នកបើកបរត្រូវកំណត់តាមប្រភេទប័ណ្ណបើកបរដូចខាងក្រោម :

- អាយុ១៦ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក១**
- អាយុ១៨ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក២** និង **ខ**
- អាយុ២២ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **គ** និង **ឃ១**
- អាយុ២៤ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ឃ២** និង **ង**

៤-អ្នកមានប័ណ្ណប្រភេទ **ក២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** បាន ។

៥-អ្នកមានប័ណ្ណប្រភេទ **ខ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** យានយន្តកសិកម្ម ឬយានយន្តុប្បករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាមិនលើសពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង តែមិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក២** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** ឬ **ង**បានទេ។

៦-ចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តុប្បករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាលើសពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ត្រូវមានប័ណ្ណប្រភេទ **គ** ។

៧-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **ឃ១** សិន។

៨-អ្នកបើកបរយានយន្តប្រភេទ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** បាន។

៩-អ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** មិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ឃ២** បានទេ ប៉ុន្តែអ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១**បាន ។

១០-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ១** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** សិន។

១១-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** សិន។

១២-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ង** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** សិន។

១៣-អ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ង** អាចមានសិទ្ធិ បើកបររថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥តោនបានទៅតាមប្រភេទប័ណ្ណបើកបរដូចជា **ង**(ខ) ឬ **ង**(គ) ឬ **ង**(ឃ១) ឬ **ង**(ឃ២) ។

មាត្រា ៤២.-

រយៈពេលសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរមានដូចខាងក្រោម :

១-ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ក** និង **ខ** មានសុពលភាពរហូតដល់អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរមានអាយុដល់ ៦៥ឆ្នាំ ប៉ុន្តែត្រូវពិនិត្យសុខភាព និងពន្យារប័ណ្ណបើកបរក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំម្តង។

២-ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ ឃ** និង **ង** មានសុពលភាពរយៈពេល៣ឆ្នាំ ។ អ្នកបើកបរត្រូវពន្យារសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបររបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំម្តង បន្ទាប់ពីការពិនិត្យសុខភាពដែលអនុញ្ញាតឱ្យបើកបរបាន។

៣-ចាប់ពីអាយុ ៦៥ឆ្នាំឡើងទៅអ្នកបើកបរដែលប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរគ្រប់ប្រភេទត្រូវត្រួតពិនិត្យសុខភាព ២ឆ្នាំម្តង។ រីឯសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរត្រូវពន្យារពេល ២ឆ្នាំម្តង។

មាត្រា ៤៣.-

គ្រប់ប័ណ្ណបើកបរត្រូវមានប័ណ្ណពិន្ទុដែលមានពិន្ទុសរុបចំនួន ១២ពិន្ទុ ហើយចំនួនពិន្ទុនេះនឹងត្រូវកាត់បន្ថយនៅពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ ដែលមានដូចខាងក្រោម :

ក-ត្រូវកាត់បន្ថយ ១ពិន្ទុ :

- មិនពាក់ខ្សែក្រវាត់ ឬមួកសុវត្ថិភាព
- ប្រើភ្លើងហ្វានៅពេលជួបយានមកពីទិសផ្ទុយ
- បើកបរជាន់តាមខ្សែគំនូសបង្ហួតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ១ ទៅ ១៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរនៅពេលយប់ដោយគ្មានភ្លើងគ្រប់គ្រាន់ តាមប្រភេទយានយន្ត
- ការផ្ទុកមនុស្សជិះលើសកំណត់ ។

ខ-ត្រូវកាត់បន្ថយ ២ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ២០ ទៅ ២៩ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរបង្កើនល្បឿន នៅពេលគេកំពុងជែងខ្លួន
- ការបត់ឆ្វេង ស្តាំមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅកន្លែងហាមឃាត់
- ការមិនគោរពល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃប័ណ្ណបើកបរ
- ការបត់ឆ្វេង ស្តាំ ឬឈប់មិនបានឱ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- ការជែង ឬជៀសមិនបានត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយគ្មានទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ធ្វើឱ្យរំខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត

-មិនបានឱ្យសញ្ញាជាដំណឹងត្រឹមត្រូវនៅពេលចេញដំណើរ
- យានមានលក្ខណបច្ចេកទេសមិនត្រឹមត្រូវ
- ផ្ទុកទំនិញមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ចតយាននៅលើគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- ឈប់ ឬចតនៅលើកន្លែងគំនូសតម្រឹមទ្រូងផ្លូវ
- ដាក់ក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំឱ្យអង្គុយនៅកៅអីផ្នែកខាងមុខនៃរថយន្តដោយគ្មានមនុស្សចាស់អង្គុយជាមួយ
- មិនបានដាក់ក្មេងអាយុក្រោម ៥ឆ្នាំអង្គុយក្នុងកៅអីពិសេសសម្រាប់ក្មេងអង្គុយ ឬដេក។

គ-ត្រូវកាត់បន្ថយ ៣ពិន្ទុ:
- ការឈប់ ឬចតនៅកន្លែងដែលគ្រោះថ្នាក់
- ការជែងដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់
- បើកបរជែងគ្នានៅកន្លែងហាមឃាត់
- ការប្ដូរទិសគ្មានឱ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- បើកបរឆ្លងកាត់គំនូសបង្ខូតជាប់កណ្ដាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៣០ ទៅ ៣៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី ០,២៥ ទៅ ០,៣៩មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ ទៅ ០,៧៩ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម
- ប្រណាំងគ្នាតាមផ្លូវដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត
-កំហុសនៃការឈប់ ឬមិនផ្ដល់សិទ្ធិអាទិភាពនៅកន្លែងថ្មើរជើងឆ្លងកាត់

-មិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម

-មិនគោរពផ្លាកសញ្ញាឈប់ ឬសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព

-មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍របស់នគរបាលចរាចរណ៍។

ឃ-ត្រូវកាត់បន្ថយ ៤ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០ ទៅ ៤៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរមិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាពនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ
- ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា
- ការធ្វើឱ្យស្ទះចរន្តចរាចរណ៍
- មិនបានផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឱ្យយានយន្តមានសិទ្ធិអាទិភាព
- ទំនិញធ្លាក់ពីលើយាន
- បើកបរបញ្ច្រាសទិសចរាចរណ៍
- បើកបរដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់។

ង-ត្រូវកាត់បន្ថយ ៦ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៥០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី ០,៤០ មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬមានឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន
- រត់គេចខ្លួនពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍
- ការប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្តក្លែងក្លាយ

- បើកបរខុសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមានអ្នករបួសដោយអចេតនា
- បើកបរខុសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមានអ្នកស្លាប់ដោយអចេតនា ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវព្យួរទុក ដូចមានចែងក្នុងចំណុច២.ខ នៃមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ
- កំហុសនៃការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរជាដដែលៗ
- បដិសេធមិនឱ្យធ្វើតេស្តជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន
- រត់គេចពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍
- ផ្ទុកមនុស្សលើទំនិញដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់។

មាត្រា ៤៤.~

ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប័ណ្ណពិន្ទុ :

-ក្នុងករណីអស់ពិន្ទុ ប័ណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ

-ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តបទល្មើសម្តង ការកាត់ពិន្ទុមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៨ពិន្ទុឡើយ

-ក្នុងករណីពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីរយៈពេល ៣ឆ្នាំបន្ទាប់ពីការដកពិន្ទុចុងក្រោយ អ្នកបើកបរមិនបានធ្វើឱ្យមានកំហុសអ្វីមួយថែមទៀតដើម្បីឱ្យកាត់បន្ថយពិន្ទុនោះ អ្នកបើកបរនឹងត្រូវទទួលប័ណ្ណពិន្ទុថ្មីដែលមានចំនួន ១២ ពិន្ទុដោយស្វ័យប្រវត្តិ

-ក្នុងករណីពិន្ទុបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរចង់បង្កើនពិន្ទុឡើងវិញ ត្រូវធ្វើការរៀនបំប៉នរយៈពេល ២ថ្ងៃ ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

-ក្នុងការរៀននេះពិន្ទុអាចកើនឡើង៤ពិន្ទុ ប៉ុន្តែមិនអនុញ្ញាតឱ្យចំនួនពិន្ទុសរុបលើសពី ១១ពិន្ទុឡើយ ។ អ្នកបើកបរអាចរៀន

បង្កើនពិន្ទុក្នុងចន្លោះពេលយ៉ាងតិច ២ឆ្នាំ ។

-ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈដោយការកាត់បន្ថយពិន្ទុអស់ អ្នកបើកបរត្រូវរៀន និងប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរជាថ្មីឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៦ខែដោយឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យសុខភាព

-ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈដោយអ្នកបើកបរបង្កឱ្យមានអ្នករងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់ដោយអចេតនា អ្នកបើកបរអាចរៀន និងប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរជាថ្មីឡើងវិញយ៉ាងតិច ៥ឆ្នាំ ក្រោយពីការបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដោយឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យសុខភាព ។

ទម្រង់បែបបទ នៃការចេញប័ណ្ណពិន្ទុសម្រាប់ប័ណ្ណបើកបរត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៤៥.-

លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀង ឬសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិទទួលស្គាល់ប័ណ្ណបើកបរទៅវិញទៅមកជាទ្វេរភាគី ឬពហុភាគីជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជនបរទេសដែលជាជនអន្តោ-ប្រវេសន៍ស្របច្បាប់ដែលមានបំណងបើកបរលើផ្លូវថ្នល់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបររបស់កម្ពុជាតាមមធ្យោបាយពីរយ៉ាង:

១-ត្រូវប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរដូចប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែរ ។

២-ត្រូវយកប័ណ្ណបើកបររបស់ប្រទេសខ្លួន មកប្តូរយកប័ណ្ណបើកបរខ្មែរដោយដាក់ពាក្យសុំនៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងត្រូវបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដូចខាងក្រោម :

ក-ត្រូវមានលិខិតឆ្លងដែន និងទិដ្ឋាការមានសុពលភាព ។

ខ-ប័ណ្ណបើកបរត្រូវមានសុពលភាព។

គ-មានអាសយដ្ឋានច្បាស់លាស់ដោយមានសេចក្ដីបញ្ជាក់របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

ឃ-មានលិខិតបញ្ជាក់កាយសម្បទា និងបានរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយ៉ាងតិច ៦ខែ។

ង-ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរមិនសរសេរជាអក្សរអង់គ្លេស ឬបារាំង ត្រូវតែបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំងដោយមានការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ពីស្ថានទូត ឬកុងស៊ុលរបស់ខ្លួន ឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

សុពលភាពប័ណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេស ដែលត្រូវបានប្ដូរមកប័ណ្ណបើកបររបស់កម្ពុជា មានរយៈពេល ១ឆ្នាំ ។ ចំពោះសុពលភាពប័ណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេសដែលបានប្រឡងជាប់មានរយៈពេលដូចគ្នានឹងជនជាតិខ្មែរដែរ ។ ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរជាតិរបស់ជនបរទេសអស់សុពលភាព សាមីខ្លួនត្រូវធ្វើការប្រឡងទាំងទ្រឹស្ដី ទាំងការអនុវត្តន៍ដែលចង្កូតឡើងវិញ ។

ជនបរទេសដែលមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ ឃ** និង **ង** មិនអាចប្ដូរយកប័ណ្ណបើកបររបស់កម្ពុជាប្រភេទ **គ ឃ** ឬ **ង** បានឡើយ ប៉ុន្តែអាចប្ដូរយក ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ក** ឬ **ខ** បាន។

មាត្រា ៤៦.-

គ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មបង្រៀនបើកបរនិងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

គ្រប់គ្រូបង្ហាត់នៅសាលាបង្រៀនបើកបរ ត្រូវមានវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់សមត្ថភាព ដែលចេញឱ្យដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនត្រូវចេញប្រកាស

អំពីនីតិវិធីនៃការចេញប័ណ្ណបើកបរ ការធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀនបើកបរ ល័ក្ខខ័ណ្ឌប្រឡងយកវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពរបស់គ្រូបង្ហាត់ និងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រសួងមហាផ្ទៃមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យគ្រប់សាលារៀនបើកបរឯកជនទាំងអស់។

មាត្រា ៤៧.-

គ្រប់យានយន្ត និងរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កមានទម្ងន់សរុបលើសពី ៧៥០គក្រ មុននឹងដាក់ឱ្យធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវចុះបញ្ជីការសុំប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងមានពាក់ផ្លាកលេខ នៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។ យានយន្តដែលពុំទាន់ចុះបញ្ជីការសុំប័ណ្ណសម្គាល់ និងគ្មានពាក់ផ្លាកលេខ ត្រូវផ្ទុកលើយានដែលមានផ្លាកលេខ នៅពេលធ្វើចរាចរណ៍ ។

គ្រប់រថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត និងគ្រឿងចក្រដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋសម្រាប់បម្រើការសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងការពារជាតិនៅសមរភូមិគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិត្រូវចុះបញ្ជីការ ផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្តដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជីការសុំប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត មកក្រសួងមហាផ្ទៃមួយសប្តាហ៍ម្តង។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការពារជាតិ ក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីចំនួនរថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ឬគ្រឿងចក្រជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនជូនទៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន មួយសប្តាហ៍ម្តង។

ការចុះបញ្ជីយានជំនិះ និងការចេញផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៤៨.-

គ្រប់យានយន្ត រ៉ឺម៉ក សឺមីរ៉ឺម៉ក ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តដែលធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះ ចេញដោយក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ឬក្រុមហ៊ុនដែលមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន។

សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១-រថយន្តផុនទេសចរណ៍ថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី១ដែលមានសុពលភាព ៤ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង។

២-រថយន្តផុនទេសចរណ៍ចាស់ ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង។

៣-រថយន្តថ្មីធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរដឹកទំនិញ និងរថយន្ត-ប្បការណ៍ថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី១ ដែលមានសុពលភាព ២ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស រៀងរាល់ ១ឆ្នាំម្តង ។

៤-រថយន្តចាស់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរដឹកទំនិញ និងរថយន្ត-ប្បការណ៍ចាស់ ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ឆ្នាំម្តង។

៥-វ៉ឺម៉កថ្មី និងសីមីវ៉ឺម៉កថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តដែលមានសុពលភាព២ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង ។

៦-វ៉ឺម៉កចាស់ និងសីមីវ៉ឺម៉កចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង ។

៧-គ្រប់យានយន្ត វ៉ឺម៉ក និងសីមីវ៉ឺម៉ក ដែលទើបបានកែឆ្នៃក្នុងប្រទេសរួច មុននឹងធ្វើការចុះបញ្ជីផ្តល់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសជាមុនសិន បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង។

៨-ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេក-ទេសយានយន្ត ដែលមានសុពលភាព៤ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង។

៩-ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តជារៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង ។

១០-វ៉ឺម៉កទោចក្រយានយន្ត ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង។

ការកំណត់លក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះ និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៤៩.-

គ្រប់យានដ្ឋានជួសជុលយានយន្ត និងយានដ្ឋានកែច្នៃតម្លើងយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញឱ្យដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យពីក្រសួងមហាផ្ទៃ។

ទម្រង់បែបបទនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មយានដ្ឋានជួសជុល និងយានដ្ឋានកែច្នៃយានយន្ត ព្រមទាំងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសកែច្នៃយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥០.-

ការគ្រប់គ្រងការដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១-គ្រប់ក្រុមហ៊ុនធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែន និងភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនឯកត្តបែប ឬពហុបែប ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

២-បែបបទនៃការគ្រប់គ្រងអាជីវករដឹកជញ្ជូន និងអ្នកផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៣-ការគ្រប់គ្រងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៤-ការដឹកជញ្ជូនទំនិញមានគ្រោះថ្នាក់ និងទំនិញងាយខូចគុណភាពត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៥-កិច្ចសន្យាដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬអ្នកដំណើរតាមផ្លូវគោក ត្រូវមានចែងក្នុងច្បាប់មួយដោយឡែក។

៦-ការដឹកជញ្ជូនអន្តរជាតិតាមផ្លូវគោក ត្រូវអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ នៅពេលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចូលជាភាគី។

មាត្រា ៥១.-

គ្រប់រថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉កដែលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន មានសុពលភាពមួយឆ្នាំ។ ម្ចាស់យានយន្តត្រូវមកបន្តសុពលភាពមួយឆ្នាំម្តងៗ បើយឺតយ៉ាវនឹងត្រូវពិន័យ។ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនត្រូវចេញប្រកាសណែនាំលម្អិតអំពីការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៥២.-

នៅពេលកំពុងធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននីមួយៗត្រូវមានលិខិតស្នាម ដែលចេញឱ្យដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដូចខាងក្រោម :

ក- ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងផ្លាកលេខ។

ខ- ប័ណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត។

គ- វិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត។

ឃ- លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន។

ង- លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន។

ច- លិខិតធានារ៉ាប់រងចេញដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

ឆ- លិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗចេញដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្សេងៗទៀត។

មាត្រា ៥៣.-

ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ការផ្ទុកទំនិញលើយានជំនិះ ត្រូវរៀបចំឱ្យត្រឹមត្រូវដើម្បីការពារ :

- ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស ឬធ្វើឱ្យខូចទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ឬឯកជន ដោយការអូស ឬធ្លាក់តាមផ្លូវ
- ការបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ ឬការធ្វើឱ្យអន់ថយ នូវលំនឹងយាន និងការបើកបរយាន
- ការបង្កឱ្យមានសំឡេង ឬការបង្កើនធូលី ឬការធ្វើឱ្យរំខានផ្សេងៗទៀតដែលអាចជៀសវាងបាន
- ការធ្វើឱ្យបាំងភ្លើងស្តុប ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស កញ្ចក់ចាំងពន្លឺ និងផ្លាកលេខយានយន្ត។

២-គ្រប់ឧបករណ៍ការពារបន្ថែមដូចជាខ្សែនីឡុង ខ្សែកាបច្រវ៉ាក់ និងកម្រាលសំពត់តង់ ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សុវត្ថិភាព ឬការពារទំនិញត្រូវគ្រប និងចងឱ្យបានជាប់ល្អ។

៣-គ្រប់ករណីនៃការផ្ទុកឈើហ៊ុបឬវត្ថុផ្សេងៗទៀត ដែលមានបណ្តោយវែង បន្ទុកនោះមិនត្រូវឱ្យលូតហួសពីគែមខាងមុខយាន និងមិនត្រូវឱ្យហួសពីគែមខាងក្រោយនៃយានចំនួន ៣ម៉ែត្រ ឬធ្លាក់អូសដីឡើយ។

៤-បើសិនជាបន្ទុកត្រូវលូតហួស ១ម៉ែត្រពីគែមខាងក្រោយយាន ពេលថ្ងៃត្រូវចងក្រណាត់ពណ៌ក្រហម ពេលយប់ត្រូវដាក់កញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមនៅចុងបន្ទុក។ ចំពោះទទឹងបន្ទុកមិនត្រូវឱ្យលើសហួសពីគែមទទឹងយាន ហើយកម្ពស់មិនត្រូវឱ្យហួសលើសពីដំបូលយានដែលរោងចក្រផលិតយានកំណត់ឡើយ លើកលែងតែរថយន្តផ្ទុកមនុស្សចំនួនអតិបរមាត្រឹម ២០នាក់ ហើយដែលអាចផ្ទុកទំនិញកម្ពស់អតិបរមា

ត្រឹម ០,៥០ម៉ែត្រពីលើដំបូល និងត្រូវមានជើងទម្រ ឬរនាំងចាប់ភ្ជាប់ដំបូលយ៉ាងរឹងមាំ។

៥-ក្នុងករណីផ្ទុកទំនិញគ្រោះថ្នាក់ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ ឬវេចខ្ចប់ឱ្យមានសុវត្ថិភាពល្អ ហើយត្រូវសរសេរឈ្មោះប្រភេទ និងបិទផ្លាកសញ្ញាសម្គាល់វត្ថុគ្រោះថ្នាក់នោះ ។

៦-បច្ចេកទេសផ្ទុក វេចខ្ចប់ទំនិញ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

៧-ការដឹកជញ្ជូនមនុស្សត្រូវមានកៅអីអង្គុយ ឬមានបង្កាន់ដៃ ឬប្រដាប់តោងឈររឹងមាំ ហើយត្រូវឱ្យមានផាសុខភាពល្អ ។

ការផ្ទុកមនុស្សត្រូវហាមឃាត់ ដូចខាងក្រោម :

- ហាមផ្ទុកមនុស្សលើសពីចំនួនកន្លែងអង្គុយ ដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាន ឬកំណត់ដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើដំបូលកាប៊ីន ឬដំបូលរថយន្ត
- ហាមតោងពីមុខ ពីក្រោយ ឬពីចំហៀងរថយន្ត
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើរ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉ក
- ហាមផ្ទុកវត្ថុដែលមានក្លិនអាក្រក់ ឬមានជាតិពុលក្នុងរថយន្តដឹកមនុស្ស។

មាត្រា ៥៤.-

ការផ្ទុកទំនិញលើរថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬសឺមីរ៉ឺម៉កមិនត្រូវឱ្យលើសទម្ងន់អតិបរមាសង្កត់លើភ្លៅ និងទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យានដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយានឡើយ និងមិនត្រូវលើសទម្ងន់អនុញ្ញាតដូចខាងក្រោម :

១-ការកម្រិតទម្ងន់អតិបរមាសង្កត់លើភ្លៅរថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉កត្រូវកំណត់ត្រឹម:

- ៦តោន សម្រាប់ភ្លៅទោល ដែលមានកង់២ ស្ថិតនៅផ្នែកចង្កូតរថយន្ត
- ១១តោន សម្រាប់ភ្លៅភ្លោះ ដែលមានកង់៤ ស្ថិតនៅផ្នែកចង្កូតរថយន្ត
- ១០តោន សម្រាប់ភ្លៅទោល ដែលមានកង់៤
- ១៩តោន សម្រាប់ភ្លៅភ្លោះ ដែលមានកង់៨
- ២៤តោន សម្រាប់ភ្លៅ៣ជិតគ្នាដែលមានកង់១២។

២-ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្តត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ១៦តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្លៅ២ គឺភ្លៅទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ និងភ្លៅទោលខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤
- ២៥តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្លៅ៣ គឺភ្លៅទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ និងភ្លៅភ្លោះផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៨
- ៣០តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្លៅ៤ គឺភ្លៅភ្លោះផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់៤ និងភ្លៅភ្លោះផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៨។

៣-ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ៣៥តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានភ្លៅ៤ គឺភ្លៅទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ ភ្លៅទោលផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤ ភ្លៅទោល

ផ្នែកខាងមុខរ៉ឺម៉កដែលមានកង់៤ និងភ្លៅទោលផ្នែកខាងក្រោយរ៉ឺម៉ក ដែលមានកង់៤

- ៤០តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានភ្លៅចាប់ពី ៥ឡើងទៅ។

៤-ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្តសណ្តោងសីមីរ៉ឺម៉កត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ៣៥តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងសីមីរ៉ឺម៉កដែលមានភ្លៅ៤ គឺភ្លៅទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្តដែលមានកង់២ ភ្លៅទោល ផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤ និងភ្លៅភ្លោះផ្នែកខាងក្រោយសីមីរ៉ឺម៉កដែលមានកង់៨
- ៤០តោនសម្រាប់រថយន្តសណ្តោងសីមីរ៉ឺម៉ក ដែលមានភ្លៅចាប់ពី៥ឡើងទៅ។

ចំពោះទម្ងន់រថយន្ត និងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉កដែលគ្មានចែងនៅក្នុងចំណុចខាងលើនេះ ត្រូវសុំលិខិតអនុញ្ញាតពិសេសពីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

នៅពេលឆ្លងកាត់ស្ពាន គ្រប់អ្នកបើកបររថយន្ត រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉ក ត្រូវគោរពតាមទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមាដែលកំណត់ក្នុងផ្លាកសញ្ញាដាក់តាំងនៅពីមុខស្ពាន។

ចំពោះទំហំរថយន្ត និងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉ក ដែលគ្មានបន្ទុក ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

- ប្រវែងទទឹងអតិបរមាមិនត្រូវឱ្យលើសពី ២,៥០ម៉ែត្រ លើកលែងតែយានយន្តបករណ៍ មិនត្រូវឱ្យលើសពី៣ម៉ែត្រ
- ប្រវែងកម្ពស់អតិបរមាមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៤,២០ម៉ែត្រ

- ប្រវែងបណ្ដោយអតិបរមានៃរថយន្តនីមួយៗមិនត្រូវឱ្យលើសពី ១២,២០ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្ដោយអតិបរមានៃរថយន្តដែលមានសណ្ដោងសឺមីរ៉ឺម៉កនីមួយៗ មិនត្រូវឱ្យលើសពី ១៦ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្ដោយអតិបរមានៃរថយន្តដែលមានសណ្ដោងរ៉ឺម៉កនីមួយៗ មិនត្រូវឱ្យលើសពី ១៨ម៉ែត្រ។

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសស្ដីពីទំហំ និងទម្ងន់យានជំនិះផ្សេងទៀតត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៥៥.-

ការបង់ប្រាក់សម្រាប់ថ្លៃសេវាចេញប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់ផ្លាកលេខ ត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស និងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្ម ប្រាក់ពិន័យក្នុងការឃឹតយ៉ាវផ្សេងៗ និងសេវាផ្សេងៗត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

ជំពូកទី ៨
គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា ៥៦.-

ត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានភារកិច្ចសម្របសម្រួល ប្រមូលកម្លាំង និងបង្កើនកិច្ចសហការ រវាងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ សមាគមអ្នកដឹកជញ្ជូន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការឯកជនផ្សេងទៀត ដើម្បីចាត់វិធានការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ក្នុងទិសដៅការពារអាយុជីវិតប្រជាជន ការការពារការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឯកជន និងធានាឱ្យបានរឹងមាំនូវសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅតាមផ្លូវថ្នល់។

សមាសភាព តួនាទីភារកិច្ច និងការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥៧.-

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវមានថវិកាដោយឡែកដែលជាឧបសម្ព័ន្ធរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងថវិការបស់ដៃគូសុវត្ថិភាពផ្លូវគោកសម្រាប់ប្រើប្រាស់លើវិធានការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

ជំពូកទី ៩
សមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា ៥៨.-

មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍មានពីរក្រុមគឺ អង្គភាពនគរបាលចរាចរណ៍ និងក្រុមត្រួតពិនិត្យចម្រុះ

១-អង្គភាពនគរបាល ដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍មានភារកិច្ចៈ

- ចាត់ចែងចរាចរណ៍ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ
- តាមដាន ល្បាត និងពិនិត្យអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសភាពការណ៍សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ បទល្មើសចរាចរណ៍ និងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដែលកើតមានឡើង
- ធ្វើការពិន័យជាប្រាក់ចំពោះបទលហុដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍
- សម្រុះសម្រួលក្នុងករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៤
- ត្រួតពិនិត្យ និងកត់ត្រាដំណើររហេតុនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ក្នុងករណីចាំបាច់ធ្វើការដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវប័ណ្ណបើកបរ និងឃាត់យានជំនិះតាមមាត្រា ៦១ មាត្រា៦៥ និងមាត្រា៦៦
- ធ្វើកំណត់ហេតុដោយមានភ្ជាប់ជាមួយនូវសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការ ក្នុងករណីកំណត់ដោយច្បាប់នេះ។

២-ក្រុមត្រួតពិនិត្យចម្រុះដែលមានមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធមានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យលើបទល្មើសចរាចរណ៍ក្នុងករណីចាំបាច់។ តួនាទីភារកិច្ចរបស់ក្រុមត្រួតពិនិត្យចម្រុះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥៩.-

ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការ ក្នុងករណីដែលខ្លួនកើតទុក្ខមិនសុខចិត្ត ចំពោះសេចក្តីសម្រេចមិនត្រឹមត្រូវអំពីការពិន័យលើបទល្មើសនោះ។

មាត្រា ៦០.-

ក្នុងការឃាត់យានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ នគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវអនុវត្តដោយជៀសវាងការធ្វើឱ្យស្ទះចរាចរណ៍ ឬបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

មាត្រា ៦១.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍មានសិទ្ធិដកប័ណ្ណបើកបរព្យួរទុកក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ១ខែយ៉ាងយូរគិតទាំងការដកពិន្ទុដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣នៃច្បាប់នេះ ចំពោះបទល្មើសណាមួយ ដូចខាងក្រោម:

១-បើកបរខុសទិសចរាចរណ៍ ឬបើកបរតាមទិសចរាចរណ៍ដែលមានដាក់សញ្ញាហាមឃាត់។

២-បើកបរដោយល្បឿនលើស ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងពីល្បឿនដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ។

៣- មិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាព។

៤-មិនគោរពផ្លាកសញ្ញាឈប់ ឬភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម ឬពណ៌ក្រហមភ្លឹបភ្លែតៗ។

៥-បើកបរយានដែលមានកង់ច្រវ៉ាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើផ្លូវថ្នល់ក្រាលកៅស៊ូ។

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ មិនត្រូវដកហូតប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬប័ណ្ណបើកបរ នៅក្នុងករណីដែលពុំមានចែងក្នុងច្បាប់នេះឡើយ។

មាត្រា ៦២.-

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍អាស្រ័យទៅតាមករណីនីមួយៗនោះ ការឃាត់យានជំនិះ ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរដើម្បីសាកសួរព័ត៌មាននិងធ្វើកំណត់ហេតុកត់ត្រា ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍នៅកន្លែងកើតហេតុ។ ក្នុងករណីអ្នកបើកបរស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលជាតិស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្នែកចរាចរណ៍ត្រូវប្រគល់ភារកិច្ចនេះជូនមន្ទីរពេទ្យពិនិត្យនិងចេញលិខិតបញ្ជាក់អត្រាជាតិស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀន ដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ទៅតុលាការ។

មាត្រា ៦៣.-

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារ និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ។ ក្នុងករណីនេះមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍នៅខេត្តក្រុង ត្រូវបញ្ជូនតាមឋានានុក្រមទៅសាលាជម្រះក្តីនៃកន្លែងកើតហេតុនូវកំណត់ហេតុរៀបរាប់ពីហេតុការណ៍ ដោយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវចម្លើយរបស់អ្នកបើកបរ និងអ្នករងគ្រោះ ឬចម្លើយរបស់សាក្សីដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍។ សំណុំរឿងដែលប្រមូលបានមកនេះគប្បីមានព័ត៌មានច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជូនទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៦៤.-

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលមានលក្ខណៈជាបទលហុដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍។ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍មានសិទ្ធិសម្រុះសម្រួលក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្តាលឱ្យសងតែសំណងខូចខាត។ បើសិនជាការសម្រុះសម្រួលមិនបានសម្រេច មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះទៅតុលាការ។

មាត្រា ៦៥.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវរៀបចំសំណុំបែបបទប្តឹងទៅតុលាការចំពោះគ្រប់អ្នកបើកបរដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ដើម្បីទុកប័ណ្ណបើកបរជាមោឃៈ ឬត្រូវព្យួរទុកប័ណ្ណបើកបរមួយរយៈពេល ដូចខាងក្រោមៈ

១-ការព្យួរទុកប័ណ្ណបើកបរក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១ឆ្នាំ ដោយគិតទាំងការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ នៃច្បាប់នេះ :

ក-បើកបរនៅពេលស្រវឹងដែលមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុង មួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬស្ថិតក្រោមឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន ឬប្រកែកមិនព្រមឱ្យគេធ្វើការពិនិត្យអត្រាជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន។

ខ-រត់គេចខ្លួននៅពេលបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

គ-មិនព្រមគោរពតាមបញ្ជាឃាត់យានជំនិះឬប្រកែកមិនព្រមឱ្យត្រួតពិនិត្យយានជំនិះ។

ឃ-ប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខ ប័ណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ឬលិខិតក្លែងក្លាយដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍។

២-ប្រកាសប័ណ្ណបើកបរជាមោឃៈ ឬព្យួរទុកក្នុងរយៈពេលមិនលើស២ឆ្នាំដោយគិតទាំងការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ នៃច្បាប់នេះ :

ក-បើកបរមិនគោរពច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមនុស្សមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរដោយអចេតនា។

ខ-បើកបរមិនគោរពច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមនុស្សស្លាប់ដោយអចេតនា ។

ក្នុងករណីអ្នកបើកបរប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលមានចែងក្នុងចំណុច១ និង២ ខាងលើនេះ ប្រធានអង្គភាពនគរបាលចរាចរណ៍ខេត្ត-ក្រុង មានសិទ្ធិសម្រេចព្យួរប័ណ្ណបើកបរដែលមានរយៈពេលរហូតដល់១ឆ្នាំដើម្បីរង់ចាំតុលាការវិនិច្ឆ័យ។នៅពេលតុលាការសម្រេចរឿងក្តីជាស្ថាពររួចហើយ សេចក្តីសម្រេចខាងលើត្រូវជំនួសដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់សាលក្រម ឬសាលដីកា ។

មាត្រា ៦៦.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវឃាត់យានជំនិះមិនឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ ឬឃាំងទុកយានយន្តរហូតពេលបង់ប្រាក់ពិន័យ ដើម្បីធ្វើការពិន័យទៅតាមករណីដែលអ្នកបើកបរបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដូចខាងក្រោមៈ

១-យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹងដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,២៥មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលនៃគ្រឿងញៀន។

២-យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរប្រកែកមិនព្រមឱ្យគេត្រួតពិនិត្យអត្រាជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន។

៣-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬមនុស្សហួសកម្រិតកំណត់ ។

៤-យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានជំនិះ។

៥-យានជំនិះដែលមានលក្ខណបច្ចេកទេសមិនគ្រប់គ្រាន់អាចបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

៦-យានជំនិះដែលបញ្ចេញផ្សែងខ្លាំង ឬសំឡេងខ្លាំងលើសពីស្តង់ដារកំណត់ធ្វើឱ្យរំខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ឬអ្នកដែលរស់នៅជាប់ដងផ្លូវថ្នល់។

៧-យានជំនិះដែលធ្វើចរាចរណ៍ ដោយគ្មានផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍។

៨-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬអ្នកដំណើរនាំឱ្យបាំង ឬទើសទែងដល់អ្នកបើកបរ។

៩-យានជំនិះដែលចតធ្វើឱ្យរំខាន ឬនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់យានដទៃ។

១០-យានជំនិះដែលចតចោលនៅលើថ្នល់ផ្លូវក្នុងទីប្រជុំជនលើសពី ៧២ម៉ោង។

១១-ក្នុងករណីយានយន្តមិនបានចូលត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសតាមពេលកំណត់ ឬមិនបានជួសជុលយាន តាមពេលកំណត់របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៦៧.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវឃាត់យានជំនិះដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទុក និងរៀបចំសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១-យានជំនិះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

២-យានជំនិះដែលមានផ្លាកលេខ ឬប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬលិខិតអនុញ្ញាតក្លែងក្លាយ។

៣-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬមនុស្សហួសកម្រិតកំណត់ទម្ងន់ ហើយធ្វើឱ្យខូចហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ ស្ពានជាក់ស្តែង។

មាត្រា ៦៨.-

សមត្ថកិច្ចរៀបចំបែបបទពិនិត្យអង្កេតកត់ត្រាបទល្មើស មានដូចខាងក្រោម :

១-បែបបទនៃការពិនិត្យអង្កេតកត់ត្រាបទល្មើស ការប្រើប្រាស់សៀវភៅមានគល់បញ្ជី និងការធ្វើកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ និងបញ្ជូនលិខិត ឬសំណុំឯកសារទៅសមត្ថកិច្ចបន្ទាប់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

២-បែបបទនៃការបង់ប្រាក់ពិន័យ ការគ្រប់គ្រងបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ពិន័យ និងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ចំណូលបានមកពីការពិន័យត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ជំពូកទី ១០
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៩.-

អ្នកបើកបរអាចត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ទាំងផ្នែករដ្ឋប្បវេណីចំពោះ បទល្មើសដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តក្នុងការបើកបរយានជំនិះ។

ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសមត្ថកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ត្រូវទទួលទោសតាមច្បាប់។

មាត្រា ៧០.-

កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលឱ្យមានការខូចខាតដែលបង្កឡើងដោយយានជំនិះដែលខ្លួនមានជាកម្មសិទ្ធិ ឬគ្រប់គ្រង។

មាត្រា ៧១.-

គ្រប់បទល្មើសចរាចរណ៍ត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការ លើកលែងតែបទល្មើសមានលក្ខណៈជាបទលហុ ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ ឬករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៦៤ ឬអំពើល្មើសដែលត្រូវទទួលការព្រមាន។

មាត្រា ៧២.-

មន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលទទួលបន្ទុកសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ណា ដែលប្រើសិទ្ធិអំណាចដោយរំលោភក្នុងការដកហូតយកប័ណ្ណបើកបរ ផ្លាកលេខ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ឬឃាត់ទុកយានរបស់អ្នកបើកបរត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅ(មួយ១)ខែ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀល។

ក្នុងករណីដែលមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ផ្នែកណាមួយនៃយាន បណ្តាលមកពីការឃាត់ទុក អង្គភាពសាមីត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងការខូចខាតនោះ។ ប្រសិនបើកម្រិតនៃការបំពានករណីយកិច្ចរបស់មន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ក្នុងការបញ្ឈៀសនូវលទ្ធផលមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ នោះអង្គភាពអាចទាមទារសំណងពីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនោះបាន ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំ ទៅ បី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ ពី ពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល ចំពោះមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកសណ្តាប់-ធ្នាប់ចរាចរណ៍ណាដែល :

-បង្ខំទារប្រាក់ពិន័យមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់

-ទទួលប្រាក់ដោយការប្រើប្រាស់ក្បាលសៀវភៅសម្រាប់ពិន័យដែលមានគល់បញ្ជីមិនត្រឹមត្រូវ ឬដោយមិនចេញបង្កាន់ដៃប្រាក់ពិន័យឱ្យអ្នកបើកបរដែលត្រូវពិន័យ។

-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល ចំពោះមន្ត្រីរាជការ ឬបុគ្គលិកដែលធ្វើការងារផ្ទាល់ ឬមានសមត្ថកិច្ច ឬមានភារកិច្ច ដែលធ្វើការងារ

ក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលាបើកបរ ឬការងារចេញប័ណ្ណបើកបរ ឬការងារចុះបញ្ជីការចេញប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងមាត្រា៤០ ឬមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៧៣.-

ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវព្យួរទុក ឬទុកជាមោឃៈ ហើយសាម៉ីខ្លួនមិនព្រមប្រគល់ប័ណ្ណបើកបរតាមពេលកំណត់ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ថ្ងៃ ទៅប្រាំ(៥)ថ្ងៃ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំពាន់(៥.០០០)រៀល ទៅពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៤.-

ជនណាបើកបរយានដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬក្នុងរយៈពេលដែលប័ណ្ណបើកបរត្រូវបានដកហូតព្យួរទុក ឬទុកជាមោឃៈ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១) ខែ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៧៥.-

ជនណារារាំងដល់ការឃាត់យានជំនិះ ឬមិនព្រមបញ្ឈប់យានជំនិះតាមការបញ្ជារបស់នគរបាលមានសមត្ថកិច្ច ឬប្រកែកមិនព្រមឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យាន ឬប្រកែកមិនព្រមដាក់ខ្លួនឱ្យធ្វើតេស្តពិនិត្យជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១)ខែ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់ (២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន (២០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៦.-

ជនណាបើកបរយានជំនិះនៅពេលដែលខ្លួនស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹងដោយមានជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅប្រាំមួយ(៦)ខែ ឬ/និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅមួយលាន(១.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៧.-

ជនណាបានប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ផ្លាកលេខសម្គាល់យាន ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដោយដឹងថាជាវត្ថុក្លែងក្លាយ និងជនក្លែងប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដើម្បីចរាចរយានត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ពីរ(២)ឆ្នាំទៅ ប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីបួនលាន(៤.០០០.០០០)រៀល ទៅដប់លាន(១០.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៨.-

ជនណាបានប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយ ដើម្បីជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍សាធារណត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពីមួយ(១)ខែទៅមួយ(១)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀល ទៅពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៩.-

ជនណាប្រើប្រាស់យានជំនិះដោយគ្មានប័ណ្ណសម្គាល់យាន និងគ្មានផ្លាកលេខសម្គាល់យាន ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១)ខែ ឬ/និងផ្តន្ទាទោស ពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន (២០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៨០.-

ជនណាបើកបរបង្កឱ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្តាលឱ្យមានអសមត្ថភាពធ្វើការងារស្មើ ឬលើសពី ប្រាំបី (៨)ថ្ងៃ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីពីរម៉ឺនប្រាំពាន់ (២៥.០០០)រៀល ទៅ ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមាក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្តបទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែមិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨១.-

ជនណាបើកបរបង្កឱ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ បណ្តាលឱ្យពិការអចិន្ត្រៃយ៍ដោយអចេតនាត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមា ក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្តបទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែមិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់ ។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨២.-

ជនណាបើកបរដោយបង្កឱ្យស្លាប់ដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និង ផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមា ក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្តបទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែមិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានស្លាប់មនុស្សច្រើននាក់។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨៣.-

ជនណាបើកបរបង្កឱ្យអ្នកដទៃមានរបួស ពិការ ឬស្លាប់ដោយចេត-
នា ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។

មាត្រា ៨៤.-

ការផ្ទុកទម្ងន់អតិបរមានៃភ្លៅ និងទម្ងន់សរុបអតិបរមាយានយន្ត
ដឹកជញ្ជូនដែលល្មើសកម្រិតកំណត់ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មដូចខាងក្រោម :

១-មិនលើស ៥% ត្រូវធ្វើការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
ដោយមិនពិន័យ ។

២-លើសពី៥% ទៅ១០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ដប់ម៉ឺន(១០០.០០០)រៀលក្នុងមួយ
តោន។

ខ-រើទំនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនដប់(១០)ថ្ងៃ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរ ព្យួរទុកចំនួនដប់(១០)ថ្ងៃ។

៣-លើសពី១០% ទៅ២០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀលក្នុងមួយ
តោន។

ខ-រើទំនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនមួយ(១)ខែ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរព្យួរទុកចំនួន ប្រាំមួយ(៦)ខែ។

៤-លើសពី២០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន សាមសិបម៉ឺន(៣០០.០០០)រៀល
ក្នុងមួយតោន។

ខ-រើទំនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនមួយ(១)ឆ្នាំ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរព្យួរទុកចំនួនពីរ(២)ឆ្នាំ។

ក្នុងករណីមានអំពើល្មើសលើការផ្ទុកទម្ងន់សរុប ថែមទាំងអំពើល្មើសលើការផ្ទុកទម្ងន់អតិបរមានៃភ្លៅនោះ ត្រូវធ្វើការផាកពិន័យទាំងពីរករណី។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ការពិន័យត្រូវទ្វេគុណ និងបញ្ឈប់អាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនរបស់ក្រុមហ៊ុនចំនួន មួយ(១)ឆ្នាំ។ ម្ចាស់យានយន្តត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការលើកដាក់ទំនិញ និងបង់ថ្លៃឈ្នួលកន្លែងទុកដាក់ថែទាំទំនិញ និងយានជំនិះរបស់ខ្លួន។

ទណ្ឌកម្មខាងលើមិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការដាក់ទណ្ឌកម្មឱ្យសងការខូចខាត ដែលត្រូវសម្រេចដោយតុលាការឡើយ នៅក្នុងករណីដែលមានការខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាក់ស្តែង បណ្តាលមកពីការផ្ទុកលើសទម្ងន់កំរិតកំណត់។

មាត្រា ៨៥.-

ជនជាអាណាព្យាបាលបណ្តោយឱ្យក្មេងមានអាយុតិចជាង ៦ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៨៦.-

ជនលែងសត្វដែលខ្លួនចិញ្ចឹម ឱ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៨៧.-

មន្ត្រីរាជការដែលមិនបានអនុវត្តតាមមាត្រា ៤៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្ម តាមច្បាប់រដ្ឋបាល។

មាត្រា ៨៨.-

បទលហុមាន ៤ថ្នាក់ គិតតាមចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ដោយគិតទាំង ការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣នៃច្បាប់នេះ តាមកម្រិតដូចខាងក្រោមៈ

១-បទលហុថ្នាក់លេខ ១:

ក-បើកបរដោយប្រើសញ្ញាសូរស័ព្ទ មិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិ។

ខ-បើកបរដោយមិនពាក់ខ្សែក្រវាត់ការពារ ឬមួកការពារ សុវត្ថិភាព ។

គ-បើកបរដាក់ក្មេងអាយុតិចជាង១០ឆ្នាំជិះនៅកៅអីខាងមុខរថយន្តដោយគ្មានមនុស្សចាស់ការពារ ឬនិងដោយគ្មានពាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាព។

ឃ-អំពើល្មើសនឹងចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨ នៃមាត្រា៩។

ង-ឈប់ ឬចតដោយរំលោភ ឬរំខាន។

ច-បើកបរដោយកុងទ័រល្បឿន មិនដំណើរការ។

ឆ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ ចាប់ពី១ទៅ ១៩គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង។

ជ-ប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទគ្មានឧបករណ៍ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងនៅពេលកំពុងបើកបរ។

ឈ-អំពើល្មើសនឹងមាត្រា១៥។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទយានយន្ត ដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រ ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ បីពាន់(៣.០០០) រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ ប្រាំពាន់(៥.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺន១០.០០០)រៀល ។

២-បទលហុថ្នាក់លេខ ២ :

ក-ការផ្ទុកទំនិញ ដែលមានប្រវែងទទឹង បណ្ដោយ ឬកម្ពស់ខុសបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់នេះ។

ខ-ការផ្ទុកទំនិញមិនត្រឹមត្រូវ តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

គ-អំពើល្មើសទាក់ទងការរៀបចំដាក់តាំងភ្លើង និងភ្លើងសញ្ញានៃយានជំនិះមិនត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

ឃ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងម៉ាស៊ីនដែលបញ្ចេញសម្លេងខ្លាំងឬផ្សែងច្រើន ។

ង-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការរៀបចំតាក់តែងបរិធានបើកបរ។

ច-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី២០ ទៅ ២៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទយានយន្ត ដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ បួនពាន់(៤.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ ប្រាំបីពាន់(៨.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺនប្រាំពាន់(១៥.០០០)រៀល។

៣-បទលហុថ្នាក់លេខ ៣:

ក-បើកបរខុសទិសដែលតម្រូវឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ ឬបើកបរជាន់គំនូសបង្គូតកណ្ដាលទ្រូងផ្លូវ។

ខ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៣០ ទៅ៣៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង។

គ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការជៀស និងការជែង។

ឃ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ។

ង-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ភ្លើង និងភ្លើងសញ្ញានៃយានជំនិះ។

ច-បើកបរមិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហមឬក្រហមភ្លឹបភ្លែតៗ។

ឆ-បើកបរមិនគោរពផ្លាកសញ្ញាហាមឃាត់។

ជ-មិនរាងចាលដោយប្រព្រឹត្តដដែលនូវអំពើល្មើសស្តីពីការឈប់ ឬចត។

ឈ-ប្រើប្រាស់សម្បកកង់មិនត្រឹមត្រូវ តាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់។

ញ-បើកបរដោយពុំមានលិខិតត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយាន ។

ដ-បើកបរដោយពុំមានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្ម។

ឋ-មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍ របស់ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទយានយន្ត ដូចខាងក្រោមៈ

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ ប្រាំពាន់(៥.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺន(១០.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ ពីរម៉ឺន(២០.០០០)រៀល។

៤-បទលហុថ្នាក់លេខ៤ៈ

ក-បើកបរដោយប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរ មិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានជំនិះ។

ខ-បើកបរយានដែលមានកង់ច្រវ៉ាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើទ្រូងផ្លូវថ្នល់ក្រាលកៅស៊ូ។

គ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ។

ឃ-ប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានដែលរចនាខុសពីលក្ខណៈដើម ឬលុបលេខ ឬបាក់ផ្លាកបាត់លេខ។

ង-បើកបរដោយប្រើប័ណ្ណបើកបរហួសសុពលភាព។

ច-បើកបរមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌសុខភាពដែលតម្រូវឱ្យពាក់វ៉ែនតា។

ឆ-បើកបរដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី០,២៥ ទៅ០,៣៩ មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៥ ទៅ០,៧៩ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម។

ជ-ការបត់ឆ្វេង ឬស្តាំ មិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

ឈ-ឱ្យមនុស្សជិះលើយាន ឬរ៉ឺម៉កដែលកំពុងសណ្តោង ក្រៅពីអ្នកបើកបរ។

ញ-ផ្ទុកមនុស្សលើសចំនួនកំណត់។

ដ-រៀបចំចាត់ចែង ឬប្រណាំងយានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតលើផ្លូវសម្រាប់ធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទយានយន្តដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ប្រាំមួយពាន់ (៦.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺនពីរពាន់(១២.០០០) រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០) រៀល។

ក្នុងករណីដែលជនល្មើសមិនបានបង់ប្រាក់ពិន័យក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃដែលបានទទួលប័ណ្ណពិន័យចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យនេះនឹងត្រូវតម្លើងជាពីរដងបើលើសពី ៦០ថ្ងៃ ចំនួននៃប្រាក់ពិន័យនឹងត្រូវ

តម្លើងជាបីដង។ បើផុតរយៈពេល ៩០ថ្ងៃ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវរៀបចំសំណុំឯកសារបញ្ជូនទៅតុលាការ។

មាត្រា ៨៩.-

រាល់អំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដែលពុំមានចែងក្នុងមាត្រា៨៨ខាងលើនឹងត្រូវធ្វើការព្រមាន។

មាត្រា ៩០.-

ចំពោះទោសដែលជាពិន័យអន្តរការណ៍ អាចអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើសជៀសផុតពីបណ្តឹងអាជ្ញាបាន។

ជំពូកទី ១១
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩១.-

យានយន្តជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឯកជនដែលបានពាក់ផ្លាកលេខរដ្ឋ នគរបាល និងខេមរភូមិន្ទ ត្រូវធ្វើបែបបទសុំប្តូរពីផ្លាកលេខរដ្ឋ នគរបាល និងខេមរភូមិន្ទមកផ្លាកលេខឯកជនឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។

មាត្រា ៩២.-

ជំពូកទី ១០ ស្តីពីទោសប្បញ្ញត្តិត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំមួយ (៦)ខែ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមានលើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិមានចែងក្នុងមាត្រា៧៧ មាត្រា៧៩ និងមាត្រា៨៤នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៩៣.-

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី៧ និងទី៨ នៃមាត្រា៩ ជំពូកទី៣ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន។

មាត្រា ៩៤.-

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ និងមាត្រា៤៤ ជំពូកទី៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន។

ជំពូកទី ១២

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩៥ .-

ក្រឹត្យលេខ ៦៨ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយពីច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

៣ស/រកម/០២០៧/០៦១

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ហត្ថលេខា

ស៊ុន ចាន់ថុល

លេខ: ៧០ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

ឃុន ជិនកេន

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
ត្រួតពិនិត្យដោយ :

១. ឯកឧត្តម **ស៊ុន ចាន់ថុល** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន
២. ឯកឧត្តម **ត្រាំ អ៊ីវតឹក** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
៣. ឯកឧត្តម **ជុំ អឿក** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
៤. ឯកឧត្តម **ហ៊ី សោភា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌

សមាសភាពនៃក្រុមការងារ
តាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

១. ឯកឧត្តម **អ៊ឹង ជុនហួរ** អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានដឹកជញ្ជូន
២. លោក **កែវ សារិន** ប្រធាននាយកដ្ឋានដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក
៣. លោក **ព្រាប ច័ន្ទវិបុល** មន្ត្រីស្រាវជ្រាវច្បាប់ និងបច្ចេកទេស

-អនុម័តដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥
-រដ្ឋសភាអនុម័ត ថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦
-ព្រឹទ្ធសភា យល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះ ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧
-ព្រះរាជក្រម ប្រកាសឱ្យប្រើ ថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧

សហការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

អង្គការជនពិការអន្តរជាតិបែលហ្ស៊ិក

ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពី

សហគមន៍អឺរ៉ុប

ប្រជាជនជប៉ុន

សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍បែលហ្ស៊ិក

ឆ្នាំ ២០០៧

ហាមលក់